

MAGYAR-BARÁT.

TARTALOM: P. Schrotty Pál, O. F. M.: A TITOKZATOS ÉJTSZAKA. — VIRÁGSZÁLAK. (dr. Kőszeghy Mihály ford.) — P. Réthy Apollinár, O. F. M.: BETEGSÉGÜNKBEN ORVOSSÁGUNK. — Radvánszky József: MAGYARSÁG SZENT ASSZONYA. — P. Zmertych Oktáv, O. F. M.: IS-TENT LÁSSUK SZÜLEINKBEN, ELŐLJÁRÓINKBAN. — P. Szalay Emil, O. F. M.: PACSIRTA ENEK, A KERESZT LABÁNÁL... — P. König Anaklét, O. F. M.: SZENT FERENC ATYÁNK, AZ ENGESZTELES SZENTJE. — Dr. Vööné Pécs Mária: A KERESZTÉNY MUNKAFOGALOM ÉS A FERENCSEK. — P. Roznik Rajnér, O. F. M.: KRISZTUS KÖZELÉBEN. — P. Dezsényi Hen-rik, O. F. M.: SZENT ERZSÉBET, A FERENCES HARMADIKRENDI PÉLDAKÉP. — FE-RENCES VERSELŐK. (P. Szedő Dénes, O. F. M. ford.) — P. Füzér Julián, O. F. M.: DON ORIONE. — Dr. Csillag Miklós, István tv.: A RENDIKÖZSÉG PECSÉTJE. — P. Szalay Emil, O. F. M.: KÉT HALÁL. — Sedy Rezső: DIES IRAE... — SZENT ANTAL LEVELE. — LELKI POSTA. — REN-DI ÉLET. — P. Guth Gilbert, O. F. M.: SZENT FERENC A MAGYAR KÖLTÉSZETBEN. — FE-RENCES SZEMMEL. — ÚJ KÖNYVEK. — SZERKESZTŐI ÜZENETEK. — LELKI SZÖVETSÉG.

«MAGYAR BARÁT»

előfizetési ára egész évre 360 P., félévre 180 P., egyes szám ára 30 fillér.

Csekk száru: 51.581.

A kéziratokat minden hó 25.-ig küldjük a szerkesztőségbe.

Kéziratokat nem őrünk meg s csak portó mellékelése esetében küldünk vissza.

Levelekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Gyöngyös, Ferencsek.

Postafiók 103.

Telefon 179.

(Meghívás útján kérjük a szerkesztőt)

FERENCES SZEMMEL

A gyöngyösi klostroból közvetített október 2-án a Magyar Rádió. Öt-száz éve élünk Gyöngyösön, s az évszázadok hatalmas szenvedésében egybefortunk a magyar néppel. „Gyöngyös környékének számított a barátok szemében Fülekől, Egertől, Szécsénytől egészen Szegedig és Debrecenig minden magyar település. — hallottuk a közvetítést vezető Budinszky Sándor ajkáról. A gyöngyösi barát jellegzetesen a tör-tőnelemé és a magyar népe. Egyszerű darócruhájának nemcsak az előkelő udvarok ajtaja nyílt meg, hanem a nép hét lakattal zárt bizalmának sokkal értékesebb világot feltáró és feladatokat rejtő portája is. Ennek a nagyarányú magyar és keresztény misszióknak 500 éves központja a ferencesek gyöngyösi klostroma.“ Gyöngyös jelent a magyar ferencesek dunáninneni és tiszántúli családjának szellemi központját és anyaházát, az ősek hagyományának örét és a magyar ferences szellem egyik legbővebb forrását. Ma is innen indul útnak a Magyar Barát: ifjú növendékeit itt avatja apostollá, s küldi a magyar tá-jakra a Rend, írásban pedig innen küldi a szeráfi élet kenyerét folyóiratának és könyveinek, kiadványainak ezrelben. A „gyöngyösi gondolat“ — amelyről Schrottly Pál Tartományfőnök Atya annyit szeretettel és lélekkel szól fiaihoz, s amelyet Ő emel kincsés öntudattá bennünk — ennek az ősi programnak folytatása napjainkban!

A magyar sajtó csaknem minden hónapban foglalkozik ferences írásművekkel. Tudományos és lelkiéleti irodalmunk remekműveit ismerheti meg belőlük a magyar szellemi élet. Mestereink ma is elismerést aratnak, és szívesen veszi kezébe írásaikat a húszadik század embere is. Tudományos írásaink szintén elismerést vívnak ki a bírálóktól, azonban csaknem mindegyik bíráló megerzi szavainkból sajátos „sovinizmusunkat“. Mintha nem hinnének mindenben szavunknak, s attól félnének, hogy rendünk iránt érzett nagy szeretetünk befolyásol értékelésünkben és meghamisítja az igazságot. Ép ezért irodalmi alkotásaink

későbbi felhasználói bizonyos kritikával nyúlnak a ferences írók művelhez. Ebben nagy figyelemtetést rejlik a részünkre. Nem mintha kétségbevonnók Szent Ferenc Atyánk szellemének idő-szerűségét és hódító varázsát a nem ferences körökben is, mégis meg kell állapítanunk, hogy a külvilág szinte gyereknek látja ezt a naiv és kritikátlan, egyoldalú és mindenekelőtt való értékelést, és elmarasztal azért a sok lelken-dezésért, amelyet az ajkunkról hall. Sokat „zengünk“ önmagunkról, az öndi-csereinek kellemetlen mellékhangjal ütök meg olvasóinkat. Úgy örülünk egy-egy meglátásnak, mintha csak ma kezd-tük volna tanulmányozni a ferences szel-lemet, s mintha csak most fedeztük volna fel irányunk értékeit. Jobb lenne, ha ezekről mások beszélnének! Nekünk tár-gyilagosan, végtelenül szerényen, ferences előnyeink szellőztetésé nélkül kell ezentúl bemutatkozunk, ha komoly té-nyezői akarunk lenni a tudományak és rendi szellemünk terjesztésének.

Annyit mindenestre megállapítha-tunk, hogy komolyba veszik tudomá-nyos törekvéseinket a szakkörök: Varga Theodorik, Schrottly Pál, Oslay Oswald, König Kelemen, Burka Kelemen, László Takács Ince, König Kelemen, Burka Ke-lemen, László Ákos, Szalóczy Pelbárt, Szabó Elek, Trefán Leonard, Boros For-tunát nevének szimpatikus csengése van szakembereink előtt. Ez csak felbátorít, és megszabadít előítéletektől és bizonyos kisebbségi érzés fonákágáról. Merjünk fellépni és teljes határozottsággal meg-győződéssel képviselni hagyományos vi-lágnézetünket, subtilis elmeállal igazolt tudományos tételeinket, s higyük, hogy Szent Bonaventurának, Boldog Duns Scotusnak és a többi nagy ferences gon-

Szervezzük meg mindenütt a Szállás-keresés szép adventi ájtatosságát! Imafüzetet ad hozzá a Magyar Barát kiadóhivatala. Ez a legszebb család-védelem, az ideai katolikus program, katolikus akció!

dolkodónak ép oly komoly érvel vannak a maga nézetel javára, mint bármely „beérkezett“, ma divatos iskolának. Hig-yük, hogy van szavunk a húszadik szá-zad nagy kérdéseivel, és hatalmas terü-let kiált egyenest a ferences világnézet értékelért. A ferences gondolat nemcsak a középkorban volt párhuzamos az in-tellektualista irányzattal, hanem minden időben azon az oldalon harcol, mélyíti az életet és sürgeti a gyakorlatot és átélést, ahol az élet affektív elemeit hir-detik. Ez pedig a Szent Ágostonok, Szent Anzelmek, Szent Bonaventurák, az új kor gondolkozói közül a Descartesok, Leibnizek, vagy legújabbban az értékel-méleti és a fenomenológiai bölcselők iránya. Ezen a fronton menetelni pedig dicsőség ma épúgy, mint a keresztény középkorban volt.

A Magyar Barát határozottan sikert könyvelhet el, amikor a népi ájtatossá-gok fejlesztését és tökéletesítését végzi. Novemberben száz és száz faluban és városban gyűltek össze a hívek szent kilencedre a Fájdalmas Szűzanya tisz-teletére. Megható az a bugalom, amely-lyel az ájtatosságot szervezték. Decem-berben a szálláskeresés ősi szokását elevenítjük fel hatókörünkben. Kilenc család áll koszorúba, hogy kilenc napon át egyiktől a másikig vigye a Szentes-család képét, s ott imádkozzék, énekeljen. Az A. C. családmentési programját nem is lehet jobban népiesen megvaló-sítani, mint ezzel az ájtatossággal. Va-lóságos lelki gyakorlat a résztvevő csa-ládok részére ez a kilenced. A reá eső napon minden családtag meggyónk, megáldozik, és az otthonokban megho-nosul a családi imádkozás eszméje. Ha pedig a plébános harangozással hirdeti meg az ájtatosság kezdetét, ünnepesé teszi a Szentes-család képének megáldását a templomban, s ő maga is estéről-esté-re résztvesz valamelyik koszorú ajta-tosságon, s ő imádkozik elő, — páratlan sikert érhet el és a legeredményesebb családi pasztorációt végzte. Érdemes megállnunk ennél a gondolatnál, és meg-halगतni népünk szavát, amelyben a szálláskeresés felkarolását kéri.

Ha elolvastad,

• küldd honvédismerőseidnek a Magyar Barátot!

MAGYAR BARÁT

FERENCES KÖZLÖNY

XXII. évfolyam 11. sz. 1942. november 15.
Megjelenik minden hó 15-én.

Felelős kiadó és szerkesztő:
P. dr. Dám Ince, O. F. M.

A titokzatos éjtszaka

P. Schrotty Pál, O. F. M.

Leszállt a novemberi est; hosszabb, sötétebb, mint más esztendőekben. Csöndes temetőink néma sirján is kialudt a láng és halottaink földi otthonára ráborult a sötétség puha leple. Keresztek és virágok között jár-keel világatlanul a bánatos lelek.

A nappal a látásé. Az ember szereti a világosságot. A világosság a leggyönyörűbb ajándék, mit Isten adott az emberiségnek. A sötétségtől irtózzunk.

Ejtszaka: sötétség, színtelenség, titokzatosság. Homály száll a tárgyakra és a természet élete átköltözik a színek és formák világából a hang világába. Falusi éjjel — szinte hallani a csendet némelykor, máskor tücsökgzene hullámszik benne, vagy a lombok zizegnek, az esti szellő mesél, hal-kan száll az óraütes a toronyból, a szél süvit. Holló szárnya rezzen meg az ablakot.

Borzadályt hozók az éjjelek, mondja a költő; falun ezer babona fűződik hozzájuk. Megelevenítik a holtak birodalmát. Nem mernek elmenni a temető mellett. Figyelik a kakasszót. És áldják a Nap első sugarát.

És az „elsötétített” luxus-világvárosok! Úttalanok és reménytelenek, mint Dante pokla. A bűnhöz társul szegődik a felelem. És ezek aztán torzokká nyomorítják a lelket: személynét idő előtt megtörik, egyenes járását meggörnyeszítik, sima homlokára mely redőket szántanak. Ő ezek a világvárosi háborús éjtszakák! Csupa fáradság és zavar, fátyol és korlátozás nélkül. Ellenállás és összeütközés; elfogultság és elvakultság. A gonosz kívánságok üszke nem hamvad el. Seholy öröm és kívánságmentes birtoklás. Megismer-tetik velünk a hívságos földi örömök semmisségét, a tiszta-virágeletű sikerek és gyönyörök mulandóságát...

Milyen az ember éjtszakája?

A kisdede boldog szunnyadás.

A taradt munkáé álomtalan alvás.

A beteg gyötrelmes vergődés a halál vízióival, vagy talalmok sorozata.

Álmatlan éjtszaka a gondok éjtszakája. Hivatlanul jönnek, kopogtatnak, nem hagynak nyugodni.

Az író, a költő találkozik művének alakjaival.

Aki szellemi munkával foglalkozik, szinte éles-tisztán

látja maga előtt megírandó művét, vagy a mű egyes részleteit.

Az írók képzelete éjjel megnépesül. Némelyiknél szinte érezzük, hogy az író könyvének ez vagy az a lapja az éj perceiben keletkezett, midőn aludtak az emberek és csak a költő virrasztott fölzaklatott idegekkel a néma csendben.

Máskor zsibbadozva fekszik az ember, szemét kerüli az álom, számlálja a perceket, az óraüteseket, hallgatja a szüperceget a sötétben, majd kép kép után elsuhan, mintha film peregne le.

Mi ez, álom, vagy ébrenlét? Majd felriad: „Istenem, Istenem, de jól esik ennyi gyöttrő álom után újra fölserkenni!”

Van megrázó éjtszaka is. Éjjel a sötétség leple alatt történnek a borzalmas bűntények. Éjjel lopakodik a tolvaj, a rabló zsákmányolni. Báli duhaj éjtszakák. A bűr tobzódásai éjjel. Ártatlanok megrontása; Judások árulása. Az Igazság eladása!

De az éjtszakában szólal meg a lelkiismeret szava is és számon kér. Elvonul előtted egész életed és leplezetlen sívársággal látod vetkeidet, mulasztásaidat, tévedéseidet. Egyedül vagy, egészen egyedül: életed előtted pereg le, mint fájdalmas tragikus film az éj csöndjében. Mintha számot kellene adnod mindenről... Életem leperog. Számadás. Itélet!

Az éj a halálé is.

Kioltja az élet fényét. Megáll a szív verése... Az óra egyet üt. Utolsót. A mutató leesik.

A legtöbb ember éjjel hal meg.

Ejtszaka van öröm: élet ébredése, születés, élet me-örzése, a szeretet diadala... Költők, művészek himnuszokat írtak az éjhez. A leggyönyörűbbek egyike Beethoven: „Heilige Nacht, o giesse Du Himmelstrieden in dies Herz!”

Főnsges az éj a hegytetőn, csodálatos a Tengeren, megnyugtató a rónaságon, lelekzetvisszafojtó az őserdőben, magasztos az éjjeli Szentsegimadás csöndes óráiban; mert fölemeli, megszabadítja és megvigasztalja a szegény emberi szívet.

Az éjtszaka csendes, édes, szent titokzatossággal terhes éj is: Karácsony szent éjtszakája.

Csillag fakad az éjtszakában...

Virágszálak

Szent Ferenc és társai életéből.

Olasz eredetiből fordította: dr. Kőszeghy Mihály.

Szt. Ferenc körbejárója Maszeo testvérét és Sziénába megy vele.

Egy napon csak úgy gyalogiban útnak indultak Szt. Ferenc és Maszeo. Maszeo ment elől. Útközben odaért egy hármás útágazáshoz, amelyek közül egyik Flórenbe, másik Sziénába, a harmadik meg Arezoba vezetett. Zavarában nem tudta, merre menjen?

— Atyám, a három út közül melyiket választjuk?

— Majd azt felelte Szt. Ferenc, amelyiket Isten akarja.

— Hát azt hogyan tudjuk meg? érdeklődött Maszeo.

— Jelet várunk, mondja Szt. Ferenc. Miért is a szent engedelmisség erejénél fogva megparancsolom neked, hogy ott az útágazásnál vesztve maradj és mintahogy a gyerekek teszik, addig forogj magad körül, míg azt nem mondom: állj! Erre Maszeo testvér elkezdett maga körül forogni, egyre forgott, míg bele nem szédült és el nem vágódott a földön; de mert Szt. Ferenc nem mondta, hogy elég, megint felegyenesedett és a szent engedelmisségénél fogva forgott tovább, míg végre Szent Ferenc odakiáltott: állj és ne mozdulj! Szót fogadott. Erre Szt. Ferenc kérde:

— Melyik irányba nézel?

Sziena felé! mondja Maszeo.

— Helyes! ez hát az út, amelyen Isten szent akaratából mennünk kell. El is mentek, de Maszeo igen furcsálta, hogy Szt. Ferenc a járó-kelők előtt olyant parancsolt neki, amit a gyerekek tesznek, mindamelllett csupa tiszteletből nem mert neki szólni semmit. Ahogy Siena közelébe értek, a város lakói közt már hire futott a szent érkezésének, a nép eléjük ment, mindkettőjüket felkapták és úgy vitték a püspökségre, hogy még a lábuk se érte a földet. Benn a városban ezalatt egy utcai csete-paté támadt, melynek akkorra már két halottja is lett.

Ahogy Szent Ferenc közékük ért, olyan szívhezszólan prédikált nekik, hogy egyszerre szent lett a béke közöttük.

Ahogy a szienai püspök Szent Ferencnek békéltetési sikeréről hallott, meghívta magához, igen nagy tisztelettel fogadta és vendégül látta egy álló napig. Reggelre kelve az alázatos Szent Ferenc, ki mindenben csak Isten dicsőségét kereste és semmiben sem a magáét, társával együtt idejében felkelt és a püspök tudta nélkül odébb állt. Maszeo testvér e fölött bizony dörmögött magában: már megint mit csinált ez a jó ember? nem elég, hogy engem, mint egy kis gyermeket magam körül forogtatott, most meg a püspököt, aki azt se tudta, hova tegye, hagyta faképnél és köszönés nélkül távozik. Maszeo testvérnek ez nagyon visszatetszett, hogy Szt. Ferenc ilyen udvariatlanul viselkedett.

Később azonban isteni sugallatra magába szállt és ilyenén pirongatta magát: te! de nagyon fellátsz, hogy az istenes dolgokat bírálgatod!? Az ilyen túlzott elbizakodottság miatt méltó vagy a kárhozatra. — Hát nem tegnap vitt véghez Szt. Ferenc olyan munkát, amit ha az Úr anyála csinál, az se lett volna különb? ... Miért is, ha azt parancsolná, hogy követeket dobálj, persze hogy meg kellene tenned és engedelmeskedned, mert amit ő véghez visz, Isten mun-

kálja benne. Ezt mutatja dolganak jó vége is. Mi lett volna, ha nem békélteti össze a veszekedők csoportját? Nem két hullá heverne a földön, mint ahogy kezdődött, hanem ki tudja hány és ki tudja hány lelket vitt volna el az ördög? Ezért hát nagyon megfontolatlan és elkapatott vagy, ha rosszalni mered azt, ami kétségkívül Isten akarata szerint történik. Mindezt, mit mentében Maszeo hánytorgatott magában, Isten közölte Szt. Ferencel. Ahogy Szt. Ferenc elérte őt, figyelmeztette is mindjárt:

Amiben most jártattad az eszedet, azokra a dolgokra vigyázz, mert az mind jó, hasznos, és Isten sugallatára történik, de a te dörmögésed, amit magadban folytatsz, az mind vaktában való, haszontalan, ördög sugallta kevély gondolat.

Erre Maszeo testvér előtt egyszerre tisztában állt, hogy Szt. Ferenc az ő szívébe látott és most már biztosra vette, hogy a Bölcsesség lelke vezeti a szt. atyát minden tennivalójában, amihez hozzáfog.

Betegségünkben orvosságunk

Szent Ferenc missziója a társadalomban.

A munka százszázalékos teljesítményéhez fizikai és lelki erő szükséges. Az erő a munka motorja. A motorhoz beugyítás, állandó táplálás kell.

Az ima beindította Szent Ferenc világban élő fiait s mindennap munkába állítja, a havonta, sőt naponta véghez vitt szentaldozás biztosítja a motor állandó munkáját, szítja a tagok tetterejét.

Még könnyebb a munka s fokozódik a munkaerő, ha valamiképp nagyobb lendületet kaphatnak, vagy ha mások segítségünkre sietnek. Az emberileg tökéletes motorba is hiba csúszhat be, holtpontra jut a gép, vagy rövidzárlat áll be, defektet kap. Az ember teste megsebesül, kimerül, beteg lesz. Annál inkább előfordulhatnak a léleknel ilyen bajok. Kopik a lélek, megsérül, ballepéseket követ el. Ezeket javítani kell, a holtpontra átlendíteni a lelket s a munkásokkenet helyre hozni s a régi tempót behozni. Szent Ferenc bűnbánó rendje ezeken segíteni kíván, amikor évente 35 általános feloldozásban s kétszer papai áldásban részesíti tagjait s rengeteg teljes búcsút, stációs búcsút nyerhetnek minden esztendő folyamán. Mivel tudjuk, hogy a búcsú az ideigtartó büntetések elengedése a szentgyónáson kívül, rengeteg lelki kinsélet, természetfeletti erőt nyújt és ad a testvéreknek. Így könnyű kiköszörülni a lelki életben esetleg tett csorbákat, hathatósan segít megbánni és jóvátenni a hibákat, melyeket emberi gyarlóságból követtek el. Az erőhiány pótlódik, az eröcsökkenés megszűnik, a régi kerékvágásba visszatendül a lélek s tovább folytatja munkáját.

A terciárius nem áll egyedül az élet harcterén, nincs magára hagyatva a munka porondján. Számtalan rendtársa áll oldalán s vele vállvetve hasonlóan küzdenek a földön. Első rendből több mint 40 ezer szerzetes, Szent Klára leányaiból, a második rendből jó pár ezer szerzetesnő s a harmadikrendből közel két millió testvér áll a sorompóban, hogy Szent Ferenc zászlója alatt vivják meg a jó harcot s így az örök jutalmat elnyerjék. Ezek részint segítik, részint védik egymást a gonosz elleni harcban, hogy ne tegyen kárt a lelkiekben s zökkenő nélkül haladjon az isteni munka: a lélek kezése, tökéletesítése. Mindenegyes tag részesül az összes testvérek érdemeiben, kegyelmeiben, áldásaiban a munkaközösség révén, ha csekély kötelességet elvegyi hűségesen és odaadóan. Sokszor imája szorakozott, hibás, de a többi buzgósága pótolja itt a hiányt s érdemet, értéket nem csorbít, nem csökkent. Tehát ahány szerzetes, férfiú és nő van Szent Ferenc rendjeiben, annyi segítőt talál maga mellett, kik imával, munkával, szenvedéssel állnak oldalára. Hát ez nem erőt jelent-e? Nem fokozza-e mindegyikre a munkateljesítményt? Sokmotorossá válik a hajtóerő, így biztosabb az eredmény.

Ilyen a harmadikrendi élet, mely nem más, mint keresztény élet, igazi evangéliumi élet, melynek alapja Isten tizparancsa.

P. Rethy Apollinárisz. O. F. M.

Magyarság szent Asszonya

Radvánszky József.

November 19-én a magyar nemzet egy szent Asszonynak szent életét idézi emlékezetünkbe, akit mint a magyar éjszakának őrtüzét, a magyar gondolatnak és magyar életnek legideálisabb példaképét állítja elénk. S ez a szent Asszony: Árpádházi Szent Erzsébet.

Miénk ő, mert magyar földön született; miénk, mert magyar vérből származott, miénk ő ma is, amikor a magyar egből mosolyog le ránk küzdő, emlékező testvéreire.

Lelkem visszazsál a hétszázéves multba és magam előtt látom a pozsonyi várat, (mások szerint a sárospatakit) hol a szent Asszonynak bölcsője ringott, s ott látom az edesapát, II. Endre magyar királyt és edesanyját, merániai Gertrudot, a magyar királynét, akik boldogan néznek az aranyos bölcsőben szendergő magyar virágra, aki egy szebb jövőnek lesz a hajnalhasadása s akire büszke minden magyar s akit a tiszteletnek oly mélysége vesz körül, mint egyetlen más szentet sem.

Mily különös az Isten bölcs intézkedése, hogy ez a kis magyar leány a keresztisegben Erzsébet nevet nyert. És miért epen Erzsébetet? Valóban isteni titok. Mert mit jelent ez a zsidó szó: Erzsébet? Jelenti, hogy az illető Istennel, kegyelemmel teljes. És hogy Szent Erzsébet valóban kegyelemmel teljes volt, mutatja egész élettörténete. Szent Erzsébetben úgy működött az isteni kegyelem, mint a napsugár a virágok kertben. Gyermekiségében ott virultak az imádság és Istenre való gondolat legszebb nefelejtséi, ifjúságában a szerénység és tisztességtudás kedves ibolyái, házasság és családi életében a megértés és szeretet piros rózsái, özvegysegekben pedig ott látjuk a lemondás és Isten akaratában való megnyugvás szomorú fűzfáit.

Négy éves koráig magyar földön élt. — Pozsonyban tölti első gyermekéveit, amely oly tiszta volt, mint a kék égboltozat, amelyen még báránnyelhek sem úszkáltak. — Négy éves korában idegen földre került. A szépséges kis virágot elvitték Türingiaába, hogy az akkori királyi szokás szerint a 11 éves Lajos Türingia fejedelmének mint eljegyzett mátkája elsjájtítsa az udvari szokásokat. — A kis Erzsébet fejlődött is, mint a rózsabimbó, de nem a hiúságnak, nem a tetszelgésnek, hanem az Istennek, és Isten után a szegény, segítségre szoruló népnek. — Tizenöt éves korában mint aszszonyt látjuk Marburg várában, hol mint a jötekönyság angyla jár-kei, segít és vigasztal. Húsz éves korában már mint özvegyet látjuk, amint 3 gyermekével kidobva utcára Eisenach síkatoraiban kéréget. — Huszonnégy éves korában meghal és még azon esztendőben megkezdik építeni Marburgban a tiszteletére emelendő hatalmas templomot, ahová sírját helyezik. Huszonnycok éves korában már mint szent szerepel, akit IX. Gergely pápa 1235-ben a sírjánál történt sok csoda miatt a szentek sorába iktatott. Így magasztalta fel Isten Azt, aki magát meg tudta alázni.

Ha nézem Szent Erzsébet egész életét, előttem áll az igazi „Sermo vivus”, az élő beszéd, aki erényeivel szől hozzám és minden magyar testvéremhez, mintegy figyelmeztetve, hogy milyen jó is az Isten közelében lenni. Még alig tud beszélni, már is ártatlan lelkének minden gondolata, kis szívének minden dobbanása a jó Istenre volt irányozva. Őt nem kellett, mint más gyermekeket virgacsal készíteni az imára; Őt vitte a kicsi szíve, az aranyos lelke, s boldog volt, ha csak a kápolna kilincsét is megésoiholhatta.

Ha nézem Őt, mint fejlődő virágot, bámulom szendegését és buzgósággal párosult alázatosságát. Ő a divattal, a ruhával, az ékszerekkel edes-keveset törődött, de annál többet foglalkozott lelke szépségével. Ha állásához megkívánt pompában kellett is megjelennie, akkor is a biborruha alatt vezeklő köntöst öltött magára, hogy az elpuhultság, a tetszelgés és hiúság törbe ne ejtse szépséges lelkét. Ha az akkori udvari szokás szerint táncolni kellett is, azt is a legnagyobb izséssel és tisztelettel tette, nehogy az erény és női becsület ellen vétessen.

Sajnos, a mai kor divatja és tánca tele van frivolitással, ami a magyar nemzet ifjúságát a hiúság és tetszelgés sikamlós útjára tereli. Hol találunk ma szenterzsébeti szerénységet, tisztességtudást az ifjúság között? Bizony ezek ma ritka fehér hollók. Pedig váltig hangoztatják: ifjúságé a jövő! Igen, de csak akkor, ha ezt a jövőt egy kiképzett, gerinces és jól nevelt ifjúság adja. Elismerjük, hogy nemzeti lerongyolodottságunkban csak egy értékünk van: az ifjúság.

Szent Erzsébet szelleme bekiált a viharos magyar éjtszakába: Magyar Ifjúság! Szeresd az Isten és tedd meg kötelességedet! Az ifjúság legyeny szerény és fegyelmzett, de ez a fegyelmzettég ne a „kivagyok, mivagyok” hányavetiségben, hanem az erkölcsi értékek nagybecsülésében és

A szegények szentje.

mások tiszteletben-tartásában nyilvánuljon; mert ideális eszmét és nagy nekilendülést csak fegyelmzett ifjúság adhat; az az ifjúság, mely nem beteg vérrel, nem ösztört akarral, hanem tiszta gondolattal és nemes lélekkel akar tenni merészet és nagyot.

Továbbá, ha nézem Szent Erzsébet családi és házasságát, a legszebb ideált találok ott. Az Ő házassága Lajos türingiai gróffal nem muló vonzódás, nem lobbánkony érzelmi hatásból fakadt, hanem valami más lelki motívumokból eredt. Családi életük remek példája a keresztény családnak. Az Ő házasságukban goromba szó, félreértés nem uralkodott; a béke szent temploma volt házasság és családi életük, hol egymás vallásos életét megbecsülték. Nem úgy, mint manapság, sok férj gorombáskodik, kellemetlenkedik, ha felesége a templomba megy, vagy ha vallását gyakorolja.

Miért züllik el sok keresztény család? Azért, mert nincs meg benne szenterzsébeti szellem. Ma panaszkodnak sok családban a gyermekek és a fiatalság rakoncátlansága és engedetlensége miatt. Hánytorgatják a férfiak ünzesét, könnyelműségét, közönyösségét a vallás iránt. Beszélnek a nők szépségeiről, háziatlanságáról. Panaszkodnak, hogy kihalt a családi érzés. De lehet-e ez másként, amikor sok családban alig ismerik az Istent, amikor jó könyveket egyáltalában nem olvasnak, amikor az imádság helyett a szitkozódás és pletyka járja? Lehet-e valami jót várni az ilyen családoktól? Bizony nem. Az ilyen családok elé oda kell állítani Szent Erzsébet gyönyörű példáját, aki mint hitves és családanya a legharmonikusabb életet élte férjével és gyermekeivel, akiket az Istenhez vezetett s akik előtt szent volt a törvény-tisztelet, a kötelességteljesítés és egymás megbecsülése. Hogy az Isten mily kegyelemmel tekintett Szent Erzsébet családjára, mutatja az, hogy 3 gyermeke közül Gertrudot a szentek sorába iktatta VI. Kelemen pápa.

De leginkább bámulom Szent Erzsébet jötekonykodását, amellyel a szegények és betegek iránt viseltetett. Ő valóban szociális szentnek lehet mondani, mert egész élete, az irgalmasság gyakorlásában merült ki. Ő nemcsak tudta, mi a jötekönyság, de gyakorolta is. Ő maga kereste fel a szegényeket és vitte a kenyeret számukra, mert tudta, mi az ehezni.

Előttünk áll egy szociális szent, aki irgalmas szeretettel bevilágít a hétszázéves multba s aki ma is odaáll az élet

szakadpartjára és bekiált a nagy világba: Keresztények! Magyarok! Szeresetek! Különösen ma, amikor magyar honvedeink a messze orosz földön vedik hazánkat, kulturánkat és magyar kenyerünket, bent az országban legyünk meger-
tessel és szeretettel minden magyar testvérünkkel szemben. Ne felejtjük, hogy a mai szegény és kenyérkerdeszt nem lehet vassal és verrel megvalósítani, hanem csak megértéssel és a szeretet isteni törvényével.

Különösen karoljuk fel a szegény, de tehetséges gyermekeket. Mennyi zseni, mennyi tehetség hever parlagon és pusztul el városokban, falvakban; mert szegény a szülő és tanítatni nem képes Istentől megáldott tehetséges gyermeket. Ezen nemes cselekedet által nemcsak az Egyháznak jutunk jó papokat, de a hazának is kitűnő polgárokat. Hiszen a multban, de a jelenben is nem mindig a felső tiszteket adják az Egyháznak és a hazának a kiváló fer-

fiakat, hanem az egyszerű nép flaiból is nem egy, de nagyon sok érte el tehetségeivel a legmagasabb pozíciót. Van rá példa bőven.

Keves olyan szentje van az Egyháznak, aki oly általános tiszteletnek örvendene, mint Szent Erzsébet, magyar verünk. Korházak, szegényházak, iskolák, kongregációk, jótehetségű egyetemek, karitatív és szociális megmozdulások alakulnak emeközeteire, amelyekben szakadattalanul osztogatja aldásait a magyar király leányának szelleme.

O bar megertene mindenki Szent Erzsébet szociális szellemet ezekben a verzivatáros, háborús időkben. Bizony, más lenne az élet! Az emberek megbecsülnek egymást és nem urakodna hazánkban a kapzsiság és kenyérrigység, hanem elne a mindenkin segítőt és minden kommyet letörtő veronikakendos szeretet.

Istent lássuk szüleinkben, elöljáróinkban

P. Zmertych Oktáv, O. F. M.

A jó Isten mindenbe beleoltotta a rendnek a törvényeit. Kijelölte az égi testek pályáját, amelyet azok szükségyszerűen követnek. A növényes állatvilág is a rendnek hódol. Az embernek, szintén a teremtés címén, meg kell tartania azt a természetes és természetfeletti rendet, amit Isten a természetörvényben és parancsaiban adott neki. De mi emberek, nemcsak a teremtés, hanem a megváltás alapján is tartozunk engedelmeskedni. A bűn következtében az ember a bűnök és a gonoszlékek lesz a szolgája. Üdvöztünk saját vere árán váltott ki a bűnök és a gonoszlékeknek a rabságából. Méltán mondja azért a szentírás: „Nem vagytok a magatokéi, mert nagy volt a ti vételáratok.” (Kor. I. 4, 20.) Krisztus a megváltással az istenfiúság méltóságába emelt. Amíg a természetes rendben Isten a mi Teremtőnk és Urunk, addig a természetfeletti életben Atyánk: „Maga a Lélek tesz lelkünkkel együtt bizonysgot, hogy Isten fiai vagyunk.” (Róm. 8, 16.) Azért tanít az Ur Jézus így imádkozni: „Miatyánk...” (Lk. 11, 2—4.) Amiként a gyermek köteles engedelmeskedni atyjának, hasonlóképpen nekünk is megengedelmeskednünk Istennek mint Atyánknak is.

Isten a földön két hatalmat adott: lelki életünk vezetésére, örök célunk, boldogságunk elérésére alapította az Egyházat; a testi, a földi életünk irányítására világi hatalmat rendelt. Krisztus azonosítja magát az Egyházzal: „Aki titeket hallgat, engem hallgat, aki titeket vet meg, engem vet meg.” (Lk. 10, 16.) A szentírásban nemcsak arról vehetünk tudomást, hogy a világiak: a szülők, az elöljárók, az állam hatalma is Istentől származik, hanem ennek a célját is megismerhetjük: hogy t. i. a jók dicséretet nyerjenek, a rosszak pedig elvegyek méltó büntetésüket: „Minden lélek engedelmeskedjék a fensőbb hatalmasságnak; mert nincs hatalmasság, hanem csak Istentől, amelyek pedig vannak. Istentől rendeltettek. Aki tehát ellene áll a hatalmasságnak, Isten rendelésének

áll ellen; az ellenszegülőök pedig maguknak szereznek elítélteket. Mert a fejedelmek nem a jót cselekvőknek, hanem a gonoszoknak vannak félelme. Azt akarod, hogy ne kelljen félned a felsőbbégtől? Tedd a jót és dicséretet nyersz tőle, mert Ő az Isten szolgája a te javadra. De ha a rosszat cselekszed, félj, mert nem ok nélkül hordozza a kardot; szolgája ugyanis az Istennek, hogy bosszút álljon büntetéssel azon, aki rosszat cselekszik.” (Róm. 13, 1—5.)

Hogy az engedelmeség természetfeletti erkölcsi erény legyen, szükséges, hogy szüleinknek, elöljáróinknak, mint Isten helyetteseinek engedelmeskedjünk. Aki nem Istenért, hanem más indítóokból, pl. félelemből, érdekből, természetes szeretetből teljesítené fellebbvalója akaratát, az nem gyakorolná az engedelmeség erényét. Fontos tehát, hogy természetfeletti legyen a szándékunk. Fellebbvalóinkban ne a külsőt, a kedvességet, bölcsességet, hanem az Istentől reáhelyezett tekintélyt nézzük. Arra gondoljunk, hogy az Ő parancsainak teljesítésekor Istennek engedelmeskedünk voltaképpen. Azért int a szentírás: „Szolgák! Engedelmeskedjétek test szerinti uraitoknak... akárcsak Krisztusnak. Ne szolgáljatok látszatra, mintha emberek tetszését keresnétek, hanem mint Krisztus szolgái, akik szívesen teljesítik Isten akaratát.” (Ef. 6, 5.) Tegyük meg elöljáróink parancsát Isten iránti szeretetből. Bár az engedelmeség önmagában nehéz, hiszen a legértékesebből, akaratunkról mondunk le, mégis a szeretet megkönnyíti azt. Akkor örömmel, készségesen tudjuk teljesíteni fellebbvalóink akaratát, mert a szeretet fut és repül a parancsok útján.

Az ilyen engedelmeség kedves és értékes a jó Isten előtt. Kedvesebb és értékesebb, mint bármilyen anyagi áldozat, önmegtagadás: „Jobb az engedelmeség, mint az áldozat.” (Kir. I. 15, 22.) Erdemszerzővé teszi még közömbös cselekedeteinket is: a szórakozást, étkezést, pihenést, ha azokat szüleinknek, elöljáróinknak, mint

Isten helyetteseinek, akaratából, természetfeletti szeretetből tesszük. Az engedelmeség tokeletességre vezet, sőt maga a tokeletesség, ha öromben és szenvedésben, kicsinyben és nagyban teljesítjük Isten és fellebbvalóink parancsait, tanácsait és ohajait. „Aki azonban megtartja az Ő igéit, abban az Isten szeretete bizonyára tokeletes.” (Jn. I. 2, 5.) Szent Bonaventura, ferences biboros, mondja: „Aki szent akar lenni, engedelmeskedjék.” Ne felejtjük el: amíg az engedetlenség oka minden szenvedésnek, bajnak, megpróbáltatásnak, sőt az orok kárhozatalnak is, addig az engedelmeség forrása minden öromnek, enismeresnek, kitüntetésnek, jutalomnak itt a földön, és az örök boldogságnak a másvilágon.

PACSIRTA ÉNEK, A KERESZT LÁBÁNÁL...

Nézd, jó Uram! Itt ez a fáradt,
Veresszajú kis madár: a szívem...
Adj helyet szent lábaidnál,
Ahol egy kissé megpihen...

Sajgó sebeim ha bevonták
Enyhítő gyógyuló hegek,
En felkelek, hogyha segítesz
S új úton bizva elmegegyek.

És megbocsáss, ha néha vágytam
Zsongító, kábító mámor viragot!...
Mégis csak szebb, mégis csak jobb
A Te áldott, tiszta, szent világod...

De ez a dőre, zsongó, dalos szív,
Hidd el, Uram, terhes ajándék!...
Ez téveszt meg, torbe ez ejt,
Pedig mindig tiszta a szándék...

Hadd öntözöm most lábaidra
Fájó énekem olaját...
Es sziveden adj nyughelyet,
Ha megtisztultam — odaát.

P. Szalay Emil, O. F. M.

Szent Ferenc Atyánk, az engesztelés szentje

P. Kőnig Anaklét, O. F. M.

Alacoque Szent Margit megtudta az Úr Jézustól, hogy Szent Ferenc Atyánk Jézus Szentséges Szívével bensőséges baráti összeköttetésben áll, s hogy a legnehezebben elnyerhető kegyelmeket eszközli ki az emberek számára. Az okát is megtudta: Szent Ferenc az égben Jézussal egyesülve *állandóan engeszteli* a megsértett Szentháromságot. Ezért Szent Margit még azt az utasítást is vette az Uról, hogy Szentséges Szíve tiszteletének elterjedésében mennyei pártfogóul Szent Ferencet válassza.

Tehát Szent Ferenc Atyánknak az égben legfontosabb hivatása sem más, mint ami a földön volt: Isten dicsősége és az emberek udvössége. Kibékíteni az embert Istennel, Istent könyörületre indítani az emberek iránt.

Szent Ferenc Murillo festményén a fölfeszített Jézust öleli át, a földgömb pedig a lába alatt van. Szent Ferenc a világ négy tája fölé Krisztus átöleléséig lelkének négyes átistenülését jutott el. Ez a négy lélekáthasonulási folyamat fönsegesen mutatja be a Szentnek életkapcsolatát a Végtelennel. De azt is, hogy miért volt a földön s miért van az égben oly nagy befolyása Istenre. Az első:

teljes Istenhez-fordulása.

Amikor Szent Ferenc Quintavallei Bernát úr házában nyugovóra tért, Bernát úr úgy tett, mintha aludna. Szent Ferenc csakhamar fölkelt s ég felé fordulva, nagy áhitattal ismételte: „*En Uram, én Istenem!*” Így mélyedt Istenbe hajnalig. Jól tudjuk róla, hogy élete nem volt más, mint az Isten „ittlétének” állandó szemlélete a teremtett világ minden lényében. Lelkének ez a kiszélesülése, elmélyülése mintegy átkarolni látszott Istent, akit addig el nem ereszt, míg célját el nem éri. De mi volt a célja? A Laterán megvédeni az összemásmástól: a lelkek romlásának megakadályozása, a megromlott szívek megbéke-
kítése Jézus Krisztusban. — Az Isten „Mindenségének” dicsőítése a ferences engesztelésnek élő himnusza, amelyet Szent Atyánk annyi költői fönsséggel megénekelt a Naphimnuszban.

A második:

a lélek megsemmisülése Isten végtelenségében.

Az engesztelni akaró léleknek át kell élnie kicsinyiségének, teremtményi alárendeltségének egész súlyát. A végtelen különbség láttára odadobja magát az engesztelő oltár tűzébe: „*a semmi, a senki!*”. „*Ki vagy Te, édeséges Istenem? Ki vagyok én, hitvány fereg, haszontalan szolga?*” Szent Ferenc Atyánknak ez nem a fellángolásnak pillanatnyi megrendülése volt, amit akárhányszor akárki közülünk is átél, mondjuk egy szentbeszéd közben. Második természetévé vált a mély alázat lelkiisége a gyakorlatban. Mindenben „*kisebb!*” testvér maradt, aki az erdő rablóját önmagánál többre becsüli. Engesztelő alázat és alázatos engesztelés volt egész lényé, amiért Isten fölmarasztalta és „*alter Christus-szá*” — második megváltóvá” avatta; amennyire ezt teremtményről elmondhatjuk. Tudjuk, hogy ezt a címet a kereszténység csak Szent Ferencnek ajándékozta.

Az engesztelésnek az a célja, hogy a

Könyörögj értünk!

bűnt megtorló isteni igazságot irgalomra, megbocsájtásra hangolja. Am hogy az emberi lélek erre képes legyen, „*megváltói*”, engesztelő tulajdonsággal kell bírnia, mely a Végtelent megindítani képes. Szent Ferenc Atyánk személye és élete a jézusi hasonlatosságnak és felgazdagodottságnak éppen alázatos leki-csinvittségével oly mélységeket, távlatokat futott be, amelyek méltóvá tették őt arra, hogy a Szentháromságnak leg-szeráfikusabb engesztelője, közbenjárója tudott lenni. Izaei engesztelő áldozat az élete, megtörődött szent bűnbánó: a ki-nek alázatos szívét nem vetette meg az Isten. (Ps. 50. 18.)

Harmadik:

a részvét.

Engesztelni annvit is jelent, mint egvüttérezni mással szomorúságában, osztolni bánatában. Sirni a siránkozók-kal. Atélni mások fájdalmait, s ezzel mánek lelkei-estőjén könnyíteni. Tini-kusan ferences vonás lett a szentferenci engesztelésnek ez a formája. Tudjuk, hogy Szent Ferencnek „*Mindene*” a Föl-feszített volt. Amikor a szenvedő Krisztusra gondolt, sirni kezdett. Sokszor oly lelki fájdalmat érzett Krisztus kínszen-vedése fölött, hogy vigasztalanul zokogott. A Porciunkula felé vezető úton, amikor Krisztus kínszenvedéséről elmél-kedett, oly részvétre indult, hogy völgyet betöltő zokogására mindenki fölfigyelt. Az úton találkoztott egy emberrel, aki megkérdezte tőle, hogy miért sir. Szent Ferenc így válaszolt: „*Síratom az én Uram Jézus Krisztus kínszenvedését és igazán nem szűgyelném így végigjárni az egész világot!*”. E szavak hallatára az ember is könnyekre fakadt. E mélysé-ges részvét következménye az lett, hogy szányra kelt a lélek, és magával ra-gadta a Szentnek egész valóját, hogy meggyujtsa az engesztelés olvan tűzeit, mílvenek sem előtte, sem azóta nem lo-boztak. Es ebből nőtt az engesztelés. Negyedik mélysége:

a szeráfi szeretet és a szenvedés áldozatos vértanúsága.

E kettő elválaszthatatlan egymástól. Minél nagyobb a szeretet, annál nagyobb az áldozat. Szent Ferenc lelkének hullámverése az örök élet partja a Végtelen felé ez volt: „*Ó, Uram Jézus Krisztus, arra kérlek, két kegyelmet gyakorolj velem mielőtt meghalok: az egyik az, hogy amíg élek, amennyire lehetséges, érezzem Lelkemben és testemben azt a gyötrelmet, amelyet Te, édes Uram, keserves kínszenvedésed alkalmával szenvedtél; a másik — amennyire lehetséges — érezzem szívemben azt a túlradó szeretetet, amely Téged, Isten fiát arra készítet, hogy érettünk bűnösökért oly szörnyű kínokat magadra vállalj. Ennél többet egy ember nem kérhet, nem vállalhat. Az engesztelés lelke a szeretet, a szeretet mértéke a mértékfölötti áldozathozatal: a test és lélek önfeláldozásában, önként vállalt vezeklésében. Istentől jött kereszték szíves elfogadásában.*”

Az áldozat értéke.

Az engesztelés az emberi szív leg-értékesebb cselekedete, mert áldozatul ad önmaga életéből, vagy egészen oda-adja életét: ígértben, vagy fogadalomban Istennek. Adja azt, amit nehezen nélkülöz: egészségét, földi vagy szelle-mi-, lelki értékeit, s mindezt szeretetből. Az áldozatban csattan ki egész tartal-mában az embernek Isten-keresése, s benne érik ki annak a reménynek va-lósulása s Isten ember-boldogító, szente-lő tevékenysége. Ami mondanivalója van az embernek Isten számára és ami várni-alója van tőle, azt leghívebben és legkifejezőbben az áldozatba mondja be-le: és ami adni-alója van Istennek az imádkozó ember számára, az mind az áldozatban gyűlik föl és viráznak ki.

Az áldozat a lélek ékessége. Mert az igazi áldozat szeretetből fakad. Amitől elválsz azért, hogy ragaszkodjál más-hoz, az mutatja szeretetedet; ez az el-válás az áldozat. Elválnak pénzünktől, mert szeretjük a szegényeket, elválnak vagyonunktól a becsületért, élvezeteink-ről a tiszta erkölcsért, vigaszainktól az Isten dicsőségéért... életünktől Krisztus-ért! Ha áldozatot hozni mindenlélek-nek ékessége és szónsége nagy áldoza-tekot csak nagy lelkek képesek hozni. Az indítóok az áldozatra nem más mint a bűn, az egyetlen rossz, mely mint sőt-tét felhő eltakarja Isten jóságos aival arcát, mely a bűnösre soha nem moso-lyog, hacsak engesztelő áldozattá nem válik valaki Jézus Krisztussal, aki sze-retne az a 10 „igaz” lenni, aki Szodo-mát megmenti.

Az engesztelés szelleme vigasztalást nyújt azok helyett, akik soha nem vi-gasztalnak. Istenhez-fordulás azok miatt, akik az égi Naptól elfordulva élnek és a bűnös dolgok felé fordulnak.

Az engesztelő ember élő „Confiteor”, „Te Deum” azok helyett, akik soha nem bán-ják bűneiket és Istent dicsőítő élet helyett a Végtelent káromlikák és az égi adományokra hálátlansággal válaszol-nak. Az engesztelő lélek önként vállalt vezeklésekkel, jócselekedetekkel bünteti magát ezért, hogy visszaadja Istennek dicsőségét, amit a gonosz ember Tőle el-rabolt. Ezt cselekedte Szent Ferenc Atyánk akkor, amikor a teljes lemon-

dást választotta, amikor bőjtölt és virasztott, amikor Alverna hegyszőlőjében kőszőlőben egy-két órát aludt, amikor tövisek közé feküdt, stb. És amikor túlárado szeretetében a szenvedés alvernas gólgótlóján Jézussal keresztre-szegődött.

Akarod, hogy az Isten megkíméljen? — kérdi Szent Agoston, akkor ne kiméld magad!

Akarod, hogy az Isten megkíméljen másokat, — gyermekeidet, hazádat, — akkor mások helyett ne kiméld magad!

Igy lesztek Krisztus királyi papsága. Így épüljétek fel Krisztusnak, szent papságul lelki áldozatok bemutatására, melyek kedvesek Isten előtt. (Péter I. 25.) Sok alkalmunk van erre. Reggeltől estig. *Istenért — lelkekért szeretetből!* Így nem vész el semmi életünkben Isten előtt. Ha a könny, a bánat, a szenvedés az utca, a világ sarába esik, sár lesz belőle. Ha a szeretet oltárára Isten elé teszem, gyönyör válik belőle. Ha csupán a mulandó életnek hozunk áldozatokat, hirnővnek s emberi tekintetnek, — szét-foszlik, nem kell Istennek. O keserveim, bánatom, könnyeim, gondom, küzdelmeim, ne vessztek el. Ne vesszen el keresztfámból egyetlen forgács sem. (Prohászka).

Végül:

Mi lesz az engesztelő lélek jutalma?

Aki kárpótlást nyújt a megsértett Istennek az okozott bántalmakért, annak

Jézus ezt ígéri: „Ígérem, hogy szívem kitarul s bőven osztja szerelme árját mindazokra, akik az engesztelés tiszteletét megadják, vagy megadatik”. (Szent Margithoz.) De azt is mondja, hogy szívének ezen kinyilatkoztatása mintegy utolsó és legfőbb találmánya, végső erőfeszítése, mellyel segítségére akar sietni a megváltás utolsó századainak.

Azért Szent Ferenc gyermekeinek, a világi rendieknek kell mindenekelőtt az engesztelés szellemében élniök és e ténnyel apostolkodniok. Erre gondolt XI. Piusz, amikor egyik körlevelében ezeket írja: „Hatalmunk van, mennyei hatalmunk van itt a földön, ha szeretünk. Isten-oltotta hatalmunk az árnyak, a szennyek, a gonoszág ellen. Hatalmunk van a megtépett krisztusi testet lelkünk olajával beheggeszteni, hatalmunk van könny- és vérpatakos arcát tisztaságunk fátylóval letörölni; hatalmunk van fájó sebeit édes örömmel csókolni és szívének bántódásaiból neki mennyei diadalt szőni egyedül azzal, hogy minden emberi bűnnel szembeszegezzük szeretetünk lélekmentő sugarait. Legyünk tiszták, és erősebbek leszünk a bűnnél, szeressünk, és engesztelésünk erősebb lesz, mint minden bántalom...”

Igy a megváltásnak nemcsak passzív, hanem aktív részesei, Krisztus sorsának osztályosai leszünk a nagy engesztelő munkában, amely Istent lehozta kö-zénk”.

A keresztény munkafogalom és a ferencesek

Dr. Vööné Pécs Mária.

(Folytatás.)

II. A helyes munkafogalom alapján az Egyház egész története, az apostolok cselekedeteitől kezdve napjainkig, valóságos himnusz az Isten dicsőségére végzett munkának.

S ebből a munkából minden időben derekasan kivették a részüket Szent Ferenc fiai.

Mert ne gondoljuk, hogy Szent Ferenc, amikor örök szövetségre lépett a szegénységgel és lelkükre kötötte testvércinek az Úr szavait: „Nézzétek a mezei liliomokat... Ne aggódjatok tehát, mondván: mit eszünk, vagy mit iszunk...” (Máté 6. 28—33) — ellentétbe került volna a keresztény munkafogalommal és a munkátlanságot magasztalná. Sőt ellenkezőleg: így csak a gyermeki bizalmat akarta megerősíteni testvérei szívében, hogy az Úrváltó szavai szerint óvakodjanak a kicsinyhitű aggodástól az életfenntartás munkájában, és először az Isten országát keressék.

Hiszen ezt írta Regulájának homlokzatára: „A kisebb testvérek regulája és élete ez: megtartani a mi Urunk Jézus Krisztus evangéliumát”. Ebbe az evangéliumi életbe állott be ő és ebbe állította be testvéreit. S ez: a Krisztus szerint való élet, a Krisztus példája szerint való munka. Kell-e ennél tökéletesebb munkaterr és célkitűzés?

A Nagy Király hirnőke pedig maga is dolgozik valóban, templomot épít, köveket hord, kőművesmunkát végez, megfürösztli és ápolgatja a

bélpoklosokat, majd fáradtság és áldozatos munkát kezd az emberiség megjavítására. Dolgozik Krisztus és az apostolok módjára és viszi az Úr békéjét az áhító lelkeknek. S a testvérek az apostolkodáson s az Isten tisztelete körül való szolgálaton kívül alkalmi munkákat is vállalnak, kézimunkával keresve meg szűkös kenyerüket.

Isten Szegénykéje tehát még a leg-szerényebb munkát is becsülte Krisztus szellemében, másrészt azonban ki akarta gyomlálni a földi javakért és haszonért való esengést és féktelen kapzsiságot az emberek szívéből. Az ő korában ugyan még nem alakult ki az az ember-típus, amely az egész világon csak „üzleti lehetőségeket” lát, a munkát szenvedéllyel teszi, még a kapufélfán is számol, oszt, szoroz, kalkulál, és lelkével mit sem törődik. — de már akkor is felburjánzottak a társadalmi élet betegségei: üzérkedés, munkátlanság, meggazdagodás, kizsákmányolás; önzés, élvezet-hajhászat (az emberi természet gyengesége miatt), az anyag, a föld rabságából akarta fölszabadítani az embereket, helyes életszemléletet ad-rán nekik.

És míg „izzó szén gyanánt világitott Isten- és emberszeretetet” boldog, független, tiszta örömmel hangolta testvéreit, hogy mindig derűs lélekkel dolgozzanak és mosolyt varázsolt arcukra a legalázatosabb munkában, szolgálatban is.

S az ő nyomdokain haladva, a ná-

záreti munkás élet szerint a munka háza lettek a ferences kolostorok, „ahol sűrűnek a kezek és énekel a lélek”. Folyik mindenütt a serény szellemi és fizikai munka és a munkamegegyezés és munkaegyesítés eszményi képe bontakozik ki előttünk. A központból szétfutó szellemi villanyáram új, meg új, nemzeti és társadalmi szempontból fontos munkaterületeket lel számukra. Itt a kertben szorgoskodnak, amott remekbe formált oltárok, templomi fölszerelések, betlehemek készülnek, másutt buzgón serénykednek a nyomdász-testvérek a műhelyben, nem is említve, hogy az Isten szolgálata, az apostolkodás szóval és írásban, a nevelés és tanulás, a családok és lelkek gondozása és szolgálata: munka a javából.

Íme, így összehat kéz, szív, agy“ náluk. Dolgoznak, hogy kerüljék a bűnrevezető henyélést, dolgoznak, mert ez az Isten parancsa, mert követik Krisztust, dolgoznak, hogy szolgálják egymást, embertársaikat, hazájukat.

S közben sugározzák a munka örömet is! — Fourier* külső eszközökkel akarta kellemsé tenni a munkát az emberek számára, feledve, hogy a kedvező külső körülmények csak enyhítik a munka nehézségeit, de nem teszik gyönyörre. Szent Ferenc fainál a lélek belső derűje sugárzik a munkára és ez az öröm állandóan könnyíti a munka terhét.

Ők valóban elmondhatják Szent Pál szerint: „nem ettük ingyen senki kenyerét, hanem munkával és fáradtsággal, éjjel-nappal dolgozván” (II. Tessz. 3. 8.), és életükkel, munkálkodásukkal megoldották azt a kérdést, amely körül bölcséleti és gazdasági elméletek hullámoztak:

megoldották Krisztus szellemében, Isten akarata szerint.

* Francia közgazdasági író (utópikus szocializmus).

PEREG AZ ÉLET, MINT A FILM...

Pereg a film! Tovább! Tovább!

Eltűnnek emberek, házak.

Tűnik az Élet!...

Hová? ... Hová??

Egyre csitulnak tüzek, lázak.

Míg jársz tipegő lábakon:

Virág nyílik az ágakon!

Ha eléred az ifjúkort:

A véred tenger vágyat hord!

Bárhogy használj élted delét:

Mit alkottál, mind nem elég!

Kezdheted már a búcsúzást!

Pereg a film...

Pereg az Élet!

Tovább... Tovább!

P. Szalay Emil, O. F. M.

KRISZTUS KÖZELÉBEN

Irta: P. Roznik Rajnér, O. F. M.

„**Boldogok a békességesek, mert ők Isten fiainak fognak hivatni.**“ (Máté 5. 9.)

Ha kegyelmi állapotunk szilárd, a békénk Istennel erős alapokon áll. A lelki béke legfontosabb kelléke biztosítva van. Ha tudom és boldogan érzem, hogy szeretem az Istent és Ő szeret engem, akkor nyugodtan várom a közeli és távoli jövőt, a halált és örökéletet. Veszedelem sehonnan se fenyeget. Bármi érjen, csak hasznomra válik. Isten közreműködött mindent azok javára, akik őt szeretik“. (Róm. 8, 28.)

Ebből a leiggadt kedélyállapotból természetesen folyik, hogy az emberek iránt békés, megfontolt viselkedést tudunk tanusítani. A múltandó értékek, a szerencse javai merő eszközökként lebegnek előttünk. Ha ezekben rövideket szenvedünk, nem tartjuk elviselhetetlen kárnak. A békét szívünkben nem űzi távol az igazságtalanság érzése. Istenben kárpótlást találunk...

Mindez azonban még nem elég. Hátra van a legtöbb veszélyt tartalmazó harmadik feltétel:

a békesség önmagunkkal.

Ha az emberek között akad olyan, akivel sehogyse tudunk zöldre verődni, vele a békét fenntartani, van egy mód, amellyel mégis megoldást találunk: visszavonulunk tőle. Elkerüljük, illetve magára hagyjuk. Itt áll a közmondás: szegyen a futás, de hasznos. Önmagunkkal azonban másként áll a dolog: magunktól nem menekülhetünk el. Itt okvetlenül le kell győznünk a békét gátló szenvedélyeket. Ha erőtleneink bizonyulnak, békességünk sinyl meg.

Önlevegőzés, önuralom, önmegtartás, fegyverkezés stb. gyakran hangzatos szavak a lelkiélet követelményeinek ismertetésében. Erény ezek nélkül el sem képzelhető. Most, amikor a boldogság megszerzésének feltételeit vizsgáljuk és a magunk belső világának elrendezéséhez jutottunk, ezeket tüzetesebben szemügyre kell vennünk.

Már születésünknél fogva mindegyikünk bizonyos előnyöket és hátrányokat hord magával. Nincs természet, melyben ne volna valami jó és előnyös, de nincs olyan se, melyekben ne volna rossz és hátrányos. Megismerni, mi a természetes jó, az erényre hajló és mi a rossz és bűnre ösztönöz bennünk, elsőrendű fontosságú. Így erényeinkről, ha vannak, megállapíthatjuk, hogy fáradtságos önlevegőzéssel szereltük-e, vagy születési örökségként hoztuk magunkkal? De árnyoldalunkról is meghatározhatjuk, szenvedélyeink elhanyagolása folytán keletkeztek-e vagy te-

hertétekként hoztuk magunkkal a világra?

Így helyes önismeretre jutunk és a tennivalókat világosan megállapíthatjuk. A tisztán látott cél felé sikeresebben haladhatunk.

A lelkiélet mesterei négy alaptermeszetet (véralkatot), vagy a szokásos idegen szóval: temperamentumot különböztetnek meg: a) Ingerlékenység (kolerikus), b) búskomor, búslakodó (melankolikus), c) vérmes (szangvinikus) és d) nyugalmas (flegmatikus). Ezeket részletesebben ismertetem, hogy a magunk megismerésében segítséget nyújtsak.

Ritkán található egészen tiszta alaptermeszetű ember. A négy közül rendszeren kettőből tevődik össze. És amelyek jobban kifejlődött, az az alap, a másik háttérbe szorul, de hatását mégis érezteti.

Az alaptermeszet kialakulásában nemcsak a szülőknél van szerepe, hanem a felmenő ősök hosszú sorának is. Ahogy testi alkathatban is majd egyik, majd másik ősnél vonásai utköznek ki. Ép úgy a lélek sajátágaiban is más és más ősnél tulajdonsága üt vissza. Leggyakrabban persze mégis a szülőktől nyerik a gyermekek a testi és lelki örökséget, a jó és rossz hajlamokat. Ez a tény is eléggé magyarázza az emberi természetek különféleségét. Ahány ember, annyi sajátos egyéniség. Nem volt és nem is lesz az embermilliók között kettő teljesen egyező testtel vagy lélekkel...

Már születéstől is ilyen különböző alkattal tér el egyik a másiktól. Egy és ugyanazon szülőktől származó gyermekek is nemcsak egyszerűen ellitnek egymástól és sokszor szüleiktől is, hanem számtalanszor éppen ellentétes tulajdonságok fordulnak elő közöttük.

Élég gyakori eset, hogy vallásos és talpig becsületos szülőknél minden rosszra háló és tényleg züllött gyermekek akad. De fordítva is adódik. A vallástalan és erkölcsileg lecsúszott szülőknél példás életű gyermekek lehet. Ugyanez mondható a testi egészségéről és erőről, valamint a szellemi képességekről is. Szellemileg képzett szülőknél lehet gyenge felfogású gyermeke és szellemileg elmaradottnak kiváló tehetségekkel megáldott gyermeke... valamelyik régebbi őstől örökölhét...

Az emberek egyéni különbözőségének kialakulásában óriási lehetőséget nyújt a nevelés. Sok rosszat visszafejleszt, vagy éppen elnyom a jó nevelés. Viszont ennek hiánya és főként a rossz behatások a bontakozó jót elfojtják és a lappangó rossz adottságokat teszik úrrá.

Az emberi akarat szerepe is kiszá-

mithatatlan. Egyikben az erős akarat a rossz hajlamokkal szemben is dicséretes eredményt ér el. Másikban az elernyedtt akarat a szépen induló nemes vágyakat is sorvadásba rántja... Napok alatt is sok az eltérés, hát egy életen át?!

Az isteni kegyelem titokzatos útjai hoznak csak igazán nagy különbözőségeket az emberi életben. Az elégséges és hatékony kegyelem az emberi akarat, illetve az együttműködéssel és ellenállással, az erény és bűn mérhetetlen változatosságú mértékét hozza létre...

Robespierre fiatal korában szerzetes akart lenni. A kegyelem megérintette a még romlatlan lelkét. Barátai lebeszítették. És az áldást és kegyelmet közvetítő szerzetes helyett lett belőle Franciaország őrvongó hőhéra. Bűnökben elmerült emberek a kegyelem érintésének engedve a bűnbánat által az ég ragyogó szentjei lettek. A szabadakarat és kegyelem működése csodákat művel... De a kegyelem visszautasító akarat lesiklása is megfoghatatlan...

Tábor felé

*Lelkem most tiszta tengerszem,
hol tükrözik a menny! a menny!
Feloldoztak!
S lenéz réam az Istenszem.
Feloldoztak!
S Galamb leng rám, szent, hófehér.
... És Szíved, Jézus, visszaker.
Bűnbánat áldott számolján
gyógyulok ajkad mosolyán.
Lemosta bűnöm a szent vér;
s továbbmegyünk, mint két testvér.
Kezem kezembe téve hűn,
kegyelmed útja, im, feltűn,
— hol jár, ki Hozzád visszatér. —
— Eltűnt a Föld, idő, s a tér:
— a lelkem rejtett szinpadán
megnyílt Jövöm kárpítja tán? —
Sebzett szívemből száll tömjén,
tövískoszorúm fűzöm én... —
— Leszállt az Este oly korán! —
követlek kínos Golgotán;
s im, lelkem könnyes kendőjén
feltűnik Arcod... s merő fény!
S ez égi tűz gyújt s átfornál!
már itt vagyunk a Tábornál!
Hajnál derül a bérctetőn:
a lelkünk boldog jegyes lón!
Lilliomok közt vezet: már,
s szerelmem Örök-taraszát vár... —
— Csend őri kedves kápolnám.
Játszol a lélek-organán,
s felbűg két Krisztus-szerzemény:
a Bűnbocsánat és Remény.
— A kábult s éretlen Világ
kint futkos balga cél felé; —
s itt Béke virraszt s mécsvilág,
és minden szív már Istené!*

Kosztolányi Angéla
Caecilia nővér.

Szent Erzsébet, a ferences harmadikrendi példakép

Írta: P. Dezsényi Henrik, O. F. M.

Az alázatos Szent Ferenc szelleme, amely a félrebillent XIII. században oly nagy sikerrel terjedt, Szent Erzsébet lelkében is visszhangra talált. Nem tudott ellenállni vonzódásának, mert látja mennyi követője akadt a szegény assisi Koldusnak. Ez valami fülséges és magasztos lehet, amit Szent Ferenc követői elé tűz. Szent Erzsébet lassan megérti és királyi származása ellenére követői közé lép. Szent Ferenc harmadikrendje volt az, amelyben nehéz megpróbáltatásai idején igazi alapot talált lelkielote kifejlesztéséhez és így Szent Ferenc harmadikrendjének igazi tagjává lett.

Szent Erzsébetről igen sokat olvashattunk már, különösen jubileumakor. Olvashattunk Szentükről minden elképzelhető beállításban, de kevés gondolatot pendítettek meg a szegények rzsás Szentjéről, mint a ferences harmadikrend legszébb példaképéről.

Mikor Szent Ferenc fiai Németországba érkeztek, ennek híre eljutott Wartburg magas várába is. Erzsébet ezen új eszmék iránt vonzódást mutatott, mert ferencest választott gyónatójának. Így került a ferencesekkel érintkezésbe. Rodeger testvér révén megismerte a ferences szellemet és a harmadikrendet. Egyik napon meglepte férjét és kérte tőle az engedélyt, hogy belépessen a harmadikrendbe. Férje szívesen adta meg a kért engedélyt és így Németországban Ő volt az első harmadikrendi.

Szent Erzsébet meg is mutata az ő nagy-nagy ragaszkodását a ferences szellem iránt és példás szent életével meg is erősítette azt!

Ha keressük Szent Erzsébetben azt, ami naggyá teszi, akkor látjuk különböző erőnyeit, amelyekben kitént. Királyi származása ellenére nem riadt vissza Szent Ferenc követésétől, mert szinte előre érezte, hogy özvegyiségben szükségére lesz erre a szellemre. Követte már fejedelemlő korában a meztelű Szent Ferencet, de még inkább, mikor ő is kitagadott, elhagyatott lett!

Alázatos sága sokszor ellenkezett Zsófia fejedelemszonny és Agnes leánya kevelységével és épen ezért sok méltatlanságot kellett elűrnie. Alázatos lelkülettel, Assisi Szegénykéire gondolva viselte el elhagyatott özvegy korában a megpróbáltatásokat, és ez tette lehetővé nehézsorsának szelid, csöndes önátadásban való elviselésre. Felkészült erre még hitves korában, hogy sok jóért rosszal fizessenek az emberek. Mikor senki sem fogadta be Eisenachban, akkor érezte, hogy Szent Ferenc igazi leánya és megvalósíthatja a tőkéletes vigasztalás gyönyörű példáját. Ekkor rebegte ajka: „Mindent elvettek, csak az maradt meg, hogy az Istenhez imádkozhatom!”

Ebből folvik egyúttal szegénység szerete és a szegénység iránt lángoló buzgalma. Sok helyangás után Wehrdában talált megnyugvást, és itt telepedett le. Itt kezdődik szegényes életének igazi korszaka, amely azonban a környező vidékre is kiterjed. Szerete az, amely most is csak segíteni akar. Ezért épített kórházat Magdeburgban és több helyen, így „nem szünt meg gyakorolni az evangéliumi szeretetet egész terjedelmében”. Szent Erzsébet szeretett segíteni a szegényeken s „nem érezte magát boldognak, ha kifülfötte egy szegény szenvedést”. Ez készítette át arra, hogy szeretetét megmutassa a szegénység és a szegények iránt!

Kérdzhetjük, honnan merítette Szent Erzsébet ehhez a nagy és gondterhes élethez az erőt? Erre nem vehé a felelet, mert minden bizalma az Istenben volt, mint látjuk Szent Ferencnél is. Sok szorongattatása ellenére is volt bizalma Istenhez, remélte, hogy ez a bizalom nem lesz hiába való. Csak így értjük meg atyja küldetésének adott feleletét: „Erősem remélem, hogy már bírom atyám örökségét, a mi Urunk Jézus Krisztus irgalmából”.

Bizalmával egyenlő nagy szelidsége. Hitéből merítette a szenvedések elviselésére szükséges erőt, mert nem volt érzéketlen üldözőinek megvetésével szemben. Felszerelte magát a nők nemes fegyverével: a szelidséggel. Így tudott derült homlokot mutatni azoknak, aki őt sérteni és megvetni akarták.

Mint igazi hitves is gyönyörű példát mutat Szent Erzsébet. Férjére, Lajosra nagy hatással volt: egész gondolkodás-módiát átalakította, úrvhogy: „Az igazságosság veleszületett érzelmeivel könyörületet párosított s mintegy kényszeríté a felebaráti szeretet gyakorlására”. (Horn: Magy. Szt. Erzsébet, 47. l.) Gyermekének igazi és feltő gondossággal örködő anyja, akiket Isten ajándékaént fogadott. A nehézs megpróbáltatás idején pedig először gyermekeire gondolt, csak azután saját magára. A jó anya igazi példaképe! Látjuk

feltő gondoskodását, amikor a várból kiűzik, így kiált fel: „Megérdemlem, hogy szenvedni lássam gyermekeimet, de bánat fog el. Gyermekeim született heregek és heregnők s most éhséget szenvednek, csak szalman feküdhhetnek. Szívem tele van aggodalommal”. (U. o. 120. o.) Így kerülnek más kezébe ékszerai, csakhogy segíthessen ezzel is gyermekeinek nyomorán. Amikor pedig elválni kellett tőlük, „kegyetlen harc keletkezett a szegény anya lelkében, gyermekeitől megválni neheznek tűnt fel. Őtötte, de őket éhezni látni nem volt-e sokkal kegyetlenebb? Gyermekeinek kedvéért legyőzte a fájdalom, melyet a válás okozhatott neki!” (U. o. 121—122. o.)

Szent Erzsébet életének ezen pár vonásából kiténik, hogy mennyire magává tette Assisi Koldusának nagy szellemét. Fiai az egész világon hirdették azt a szellemet, amely miatt akkor, most is megváltoztathatja a harmadikrendi testvérek révén lassan az emberek felfogását. Minden harmadikrendi előtt azonban Szent Erzsébet álljon, mint eszménykép, mert amint Ő tudott hatni korára, úgy a harmadikrendiek is alkítsák át saját kis körzetüket, hogy ezzel is meginduljon es helyreálljon a megbolygatott rend!

FERENCES VERSELŐK

Rovatvezető: P. Szedő Dénes, O. F. M.

LOPE DE VEGA

Spanyol drámairó. Élt 1562—1635. Szent Ferenc Világi Rendjének fia.

II. Fülöp monológja.

En is csak ember vagyok. Mit esodál a szemetek? Mi a kincsem, hatalmam? Mindezt csak kölcsön, használatra kaptam, ahogy előttem annyi más király.

Népek nagy sora és minden határ békén hódolva virágozik alattam, de mit ér gyémánt-díszem és uralmam, hogyha áttérhet rajtuk a halál?

Nyugszik a Föld pihen a két Sarok, mint Atlasz vállán az eget: nevem s akaratom parancs és tisztelet. Ha kardot fogok s fegyvert ragadok, reszketés fut át szárazon-vízen... És én, én a Haláltól reszketek!

Ford. Szabó Lőrinc.

GERARD MANLEY HOPPKINS

Élt 1844—1889. Angol protestáns származású. A nagy Newman bíboros barátja. Megtérése után jezsuitának áll. — Rendünk csillaga, *Duns Scotus*, aki az egykori Oxfordban tanított, ihlette a nemferences költő a ferences szonettre.

DUNS SCOTUS OXFORDJA

Felülvözeve tornyai közt szétágazó város: kukukhang, harangkongás, esőkasapongás, pitty-malatty; kinn föltes lilom; a város s a vidék versenye alatt nőtt meg egyszer a hatalmad, gazdagságod.

Mily biztos alapon állt földed, köves határod, szépséged a természet zordonságát fokozta; könyörtelen növesed magábaolvastotta a falusi életet, a népet s a virágot.

Mit magamba szívok, e levegőben, ő élt egykor. Fűvek, falkók, falak ott lobogott ő, ki mindenkinél inkább békni lelkem

Óh ritka felfedező, vetélytársad nem volt neked Itáliában és görög földön sem, te a Szeplőtelen Máriáért gyújtottad lángra Frankhont.

Angolul: Imecs Béla.

DON ORIONE

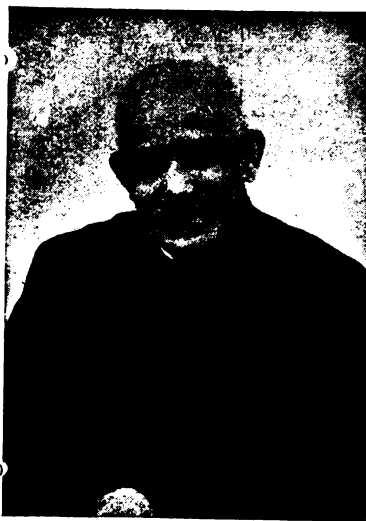
P. Füzér Jullán, O. F. M. (Róma.)

Pontecuronében, ahol született, legendát beszélnek. A faluban az a szokás járja, hogy az áldott állapotban lévő anyák május első napján piros rózsza-koszorúval díszítik az egyik ház falára festett Madonnát. A koszorú egész hónapban a Madonnakép körül marad jelölül annak, hogy az életbelépő picik szívek a Madonnának vannak ajánlva. Donna Carola, Vittorionak, az útkövezőnek a felesége, utolsó hónapjaiban hordta szíve alatt magzatát s ő is felajánlotta piros rózsáját a Szűzanyának. A koszorú elszáradt a hónap folyamán, de egy rózsza üde maradt végig, s úgy mondják, ez a rózsza Donna Caroláé volt, aki a következő hónap 23-án megszülte gyermekét. A naptárakban 1872-et írtak.

Az útkövező családja nagyon szegény volt, s a kis Alajos nyomor és nélkülözés között nevelkedett. Mikor nagyobbcska lett, az egyik faluról a másikra vándorolt apja után nagy kötőrő kalapácsával, hogy segítsen megkeresni a mindennapi kenyeret. A poros, sáros földi útak fölött azonban hamarosan megjelenik a más tájakra hívogató csillag: a papi hivatás. Az éhségtől, álomtól gyötört Alaios egy havas téli estén Casinocetóban együtt melegedett a többi munkásokkal a pislogó tűz körül s valaki azt beszélte, hogy a közeli romok egy Madonna-templom maradványai. Másnap a kis kötőrő az ő lelle alatt a havas mezőkön keresztül vágva felkereste a romokat, letérdelt közöttük és pihegő lélekkel tett fogadalmat, hogy felépíti a Madonna szentélyét, ha pap lehet.

Mint a szentek, makacsul ment csillaga után. De a család szegény, a szeminárium költségeit nem tudja fizetni, és az útkövező apa amúgy sem rokonszenvez fia papi hivatásával. Így gondol arra az égővágú ifjú, hogy franciskánus lesz. Életútját azonban magasabb erők iránvítják, és súlyos betegségével el kell hagynia a kolostort. De az a pár hónap, melyet a zárdában töltött, elég volt, hogy elsajátítsa a Poverello életstílusát és magáévá tegye életprogramját.

Ezekben az időkben már világított a „század csodája”, Don Bosco, a turini pap, aki a fiatal Orionéhoz hasonló körülmények között jutott el a Becchi-tanyától az oltárig. Don Bosco a Szentatva felszólítására már megszervezte hadseregét, a szaléziánus rendet, hol biztosan örömmel fogadják a betegségéből felépült nemesszándékú ifjút, ha jelentkezik. Orione jelentkezett is, de nem lett szaléziánus se. A próbaévet megelőző lelkiútközelítések alatt nyugtalankodni kezdett; a szemináriumba és nem a szaléziánus noviciátusba vágott. Nagy lelki vívódások között töltötte

Don Orione.

az éjszakát Don Bosco sírjánál és különös megegyezést kötött vele. Ha valójában világi papnak és nem szaléziánusnak akarja az Úr, akkor minden kérvény nélkül jusson be a szemináriumba, mértékével nélkül csinálják meg az első reverendáját és édesapja térjen meg a szemináriumba való belépése előtt, Orione kérései minden furcsaságuk ellenére is teljesedtek, és így vonult be a tortónai nagy szemináriumba.

Ha Orione nem is lett szaléziánus, tevékenységében és módszerében nagyon sokat sajátított el Don Boscotól. Feladatait személyes tapasztalataiból olvasta ki, de társadalmi működése — különösen kezdetben — Don Bosco fényében tájékozódott. Beszédes jelképe ennek az a kis epizód, melyet maga is gyakran szokott emlegetni. 1888. január 31-én ravatalon feküdt Don Bosco. A ravatal köré a diszörtség tagjait a torinói oratóriumból válogatták, akik között volt Orione is. A tömeg tolakodott a

drága holttest körül, imakönyvét, rózsafüzérét nyujtva az őrtállónak, hogy érintsék vele a Szentet. Sokan jöttek azonban olyanok is, akiknek semmijük sem volt. De ezek is akartak valamit. Orione imakönyvét, rózsafüzérét érinti az ereklyéhez és nyujtja a nincsteleneknek. De mi egy rózsafüzér, egy könyv, mikor ezek és ezek akarnak valamit! Orione tétlensége nemsokáig tart. Szalad az ebédlőbe, felapróz egy nagy kenyeret. Sietségében elvágja az ujját, de nem veszi észre. A kenyérkaréjokat a Szenthez érinti és szétosztja a tömeg között, mindegyik darabon rajta hagyva önmaga piros vérét is...

Valaki azt mondta, a szentek élete Isten ujjával írt dráma, mely az időben kezdődik, az örökkévalóságban folytatódik, és szereplői a föld, a menny s a pokol lakói. Orione életében ez a dráma a szemináriumba való lépésekor indul meg a kifejtett felé. A gazdasági és társadalmi élet feszültsége ekkor már a csúcsponton ért, a nemzetek között végleg kiéleződtek az ellentétek és egy újabb szaporodási hullám húzott végig Európán. Mi lesz a kaoszából? — rémüldöztek a kishitűek, s nem vették észre, hogy az Isten lelke lebeg fellette. 1891-ben az Assisi szomszédságából jött pápának, XIII. Leónak körlevele, a Rerum Novarum fényt vetett a társadalmi zűrzavarra, és elindította a tisztulási folyamatot.

A körlevelet mindenki örömmel fogadta, de talán senki sem érezte benne annyira a Gondviselést, mint a seminarista Orione, aki ekkor még csak 18 éves, de egy év múlva már lerakja a tortónai oratóriumban az Isteni Gondviselés Kongregációjának alapjait. 1895. április 13-án az újművés Orione kis barátai körében mutatta be első szentmiséjét, s ekkor már teljesen el volt jegyezve az Isteni Gondviseléssel: „Az Úr imádságában a földre borulva megvallom és kinyilvánítom az Ő tiszteletére s a ti megerősítétekre, hogy nem egyszer csodás módon láttam és érintem az Isten kezét.”

A pap Orione kiterjesztéi sas-szár-

Egy Ave Mariatestvér imádkozik Don Orione sírjánál.

nyait és csakhamar átrepüli az egész Itáliát, itt is, ott is felépitve az Isteni Gondviselés Kis Művének házait. Egyik helyen kollégiumok emelkednek, plébániák épülnek, másutt árvaházak és templomok, ismét más-hol kórházak és remeteségek, aztán menhelyek és kis-Cottolengók. s mindezek előtt már régen áll gyermekkori fogadalmának temploma, a Madonna della Fogliata szentélye. Hamarosan elindulnak New-Yorkba és Buenos Airesbe, Albániába, Lengyelországba és Angliába rendjéből az első missziós rajok /

Közben rendje is terebélyesedik, új hajtásokat hoz. 1897-ben (Don Orione ekkor még csak két éves pap és mindössze 25 esztendő!) már megalkulnak a Gondviselés remetői, akik Don Orione megbízásából Ave Maria testvér körül csoportosulnak. Ruhájuk fehér, melyen két fekete sáv fut végig, csuklyájuk kis keresztel jelölve. Mikor lenyugszik a nap, csendben összesereglenek Szent Adalbert völgyében, és Horatius Socraticéján aztán égreemelt kezekkel hálálkodnak a Gondviselésnek. Megalakul a rend női ága is kettős tagozattal, a missziós nővérek és az örökimádók tagozatával.

Don Orione munkásságát azonban nem akadályozza rendjének szervezése (nagy elfoglaltságában még szabályt sem volt ideje írni). 1908-ban a földrengés sújtotta Messina védőangyala. Éjt nappallá téve dolgozik; nappal árvákat gyámolít, betegeket kötöztet, könnyeket törölget, éjjel pedig a templom-romok közül menti a szent Színeket, képeket, kegytárgyakat. Akinek lelki segítség kell, az éppúgy hozzá fordul, mint az anyagi nehézséggel küszködő. Don Orione mosolyogva segíti ezeket is, azokat is. Nemsokára Messina szenvedő népe legendát sző köréje. Az anyagiassabbak azt mondják, hogy a királyné unokaöccse, de akik észrevették lyukas cipőjét s foltos reve-rendiáját, azok egyszerűen szentnek mondják és térdet hajtának, mikor elmennek mellette...

A világháború az Isteni Gondviselés Kis Művét is megtépázza, de Don Orione lelkesedése leküzdi a nehézségeket. Predikál, szervez, épít, kéreget, imádkozik, aztán összegyűjti a nincsteleneket és a Gondviselés dicsérete között mindent átad nekik. Megállás nélkül állandóan új feladatokra indul. 1935-ben Amerikába hajózik, csak pár hónapra, mint mondta, de a pár hónapból három esztendő lett.

A dráma, melyet Isten ujjai írt Don Orione életével, immár közel három éve befejeződött az időben és folytatódik az örökkévalóságban. 1940. március 12-én megtért az Örök Halmokra a Gondviselő Atya szárnya alá. Tizezrek és tizezrek — akik szereplői voltak életének — siratták távozását, s koporsója után biborosok és királyi hercegek mentek.

Műve és egyénisége körül most iradalom kezd kialakulni, de akik nagyon szerették, nem a róla írt könyvekkel törődnek, hanem csodáit

számlálgatják s a nap után epedeznek, mikor Don Orionét az Egyház az oltár dicsőségébe emeli.

A RENDIKÖZSÉG PECSÉTJE

Ha a magyarországi rendiközségekhez körlevelet intéznének, s megkérdeznék, hogyan nevezi önmagát a rendiközség, azt tapasztalnánk a beérkezett válaszokból, hogy ahány rendiközség, annyiféle változattal jelentkeznék.

Egyik azt írta, hogy „Budafoki Harmadik Rend”, a másik „Pestszentlőrinczi Terciárius Rend”, a harmadik „Rákoskeresztúri Terciárius Község”, és így tovább.

Akkor, amikor országos tömörülésünkkel bizonyos egységet akarunk adni rendiközseinknek, úgy véljük, a leg-
elemibb feladatunk, hogy a rendiközségek neve, címe tekintetében egységes szövegben állapodjunk meg.

Mi legyen hát a rendiközség neve?

1. Elsősorban is tartalmaznia kell a Rend megnevezését. Rendünket, alapítójának: *Assisi Szent Ferencnek* megnevezésével szokás megjelölni, tehát ennek benne kell lennie a rendiközség címében.

2. Tekintettel arra, hogy Szent Ferenc Atyánk három rendet alapított, meg kell jelölnünk, hogy Rendünk melyik a három közül. Ezt a címben „világi (harmadik)” szavakkal fejezzük ki.

A „világi” szó fejezi ki rendünk legfőbb jellegzetességét, és pedig azt, hogy a Rend világiakból áll, s nem egyházi személyekből.

A zárójelbe szurt „harmadik” szó tulajdonképpen azt jelzi, hogy e világi Rend a rendalapító harmadik alapítása volt. Ez elmaradhatna, ha — évszázadok gyakorlata folytán nem idegződött volna be a köztudatba a „harmadik Rend” (rosszul használva: „Harmadrend”) elnevezés. Ezért kell a jellegzetesen kifejező „világi” szó mellett a „harmadik” kifejezést is használnunk, amelvet egyébként a pápai dekrétumok is használnak.

3. Fenti 1. és 2. pont alapján tehát Rendünk neve így fog kialakulni:

„ASSISI SZENT FERENC VILÁGI (HARMADIK) RENDJE.” Így hívják Rendünket tágabb értelemben. Ez a cím, ugyanis, azt jelöli meg, hogy a Rend-alapító három Rendje közül melyikről van szó.

4. Fenti megjelöléssel azonban még nem jut kifejezésre az az önálló, és egy másik hasonlótól független helyi közület, az a többszer sejt, amelynek összessége alkotja az élő világi (harmadik) rendet. Mi is ez az önálló helyi közület, ez a sejt, az a szervezeti életforma, amely mint elfogadott jogi személy hivatott arra, hogy a világi rend tagjainak egy-egy csoportját szervezetben összefogja, s mind az egyházi, mind a világi életben elfogadott szervezetenként szerepeljen? Ez a közület nem más, mint a *rendiközség*. A rendiközségek összessége alkotja ugyanis magát az élő világi rendet.

Ebből az következik tehát, hogy ha meg akarok nevezni egy ily helyi közületet, nem elég, és nem helyes, ha azt mondom csak, hogy „Assiszi Szent Fe-

renc Világi (Harmadik) Rendje. Kiskunfélegyháza.” Ez ugyanis azt jelentené, hogy ez a világi Rend egyedül Kiskunfélegyházán van. A helyi közület megnevezésében (címben) szerepelnie kell a „rendiközség” szónak is és pedig olyképen, hogy ezzel meg legyen nevezve az, hogy a világi rendnek melyik szervezetét közületéről (rendiközségről) van szó. Pld.: „Kiskunfélegyházi rendiközség.”

5. A teljes címe tehát egy-egy rendi községnek a következő lehetne:

ASSISI SZENT FERENC VILÁGI (HARMADIK) RENDJE.

Kiskunfélegyházi rendiközség.

6. Egyik rendi-község címét a másiktól csak egy szó: a közigazgatási hely neve különbözteti meg. Vagyis a „Kiskunfélegyházi” szó helyébe annak a városnak (községnek) neve jön, ahol a rendiközség otthona van.

7. Ha egy városban (pld. Budapesten) több rendiközség van, legcélszerűbb — márcsak következetességből is — a közigazgatási kerületek szerint megkülönböztetni azokat. Pld.: Budapest, II. kerületi rendiközség, vagy Budapest, IV. kerületi rendi-község, stb.

8. Fenti 5. pont alatti teljes cím szerepeljen tehát a rendiközség levélpapírján, amelyen azonban, ha nagyobb város rendiközségről van szó, a cím alá nyomatható még az utca és házszám is. Esetleg még a telefonszám is (zárdáé, plébániáé, stb.).

9. Meg volna ilykép a rendiközség címe, felmerül a további kérdés, milyen legyen az egységes bélyegző (pecsét)? Elgondolásunk a következő:

Kerek, négy centiméter átmérőjű.

Külső köriratának szövege (nagy betűkkel): ASSISI SZENT FERENC VILÁGI (HARMADIK) RENDJE.

Belső körirata a rendiközség megnevezése, pld.: Budapest, II. kerületi Rendiközség (Kis betűkkel).

A bélyegző alsó részén, a külső körirat eleje és vége között, két csillag között a rendiközség alapítási éve.

Az üresen maradt közepén a Rend jelvénye: a két stigmás kar közül kiemelkedő kereszt.

Ilyen lenne tehát a bélyegző:

Fentiekben ismertettük elgondolásainkat csupán azért, hogy — főt. Tartományfőnök Atyánk elgondolása szerint — rendiközseink, illetve testvéreink és nővéreink e kérdésekhez hozzászóljanak és értékes elgondolásaikkal, kritikájukkal hozzásegítsék országos szervezkedésünket ahhoz, hogy az egységes névre és bélyegzőre nézve a legjobb megoldást megtaláljuk s az országos Vezetőség azt majdan kötelezővé tegye.

Ez is egy lépéssel előbbre vinné a Világi Rendünk magyarországi rendiközseinek egységességét, összetartozandóságát és ez az egység is növelné kifelé erejüket.

Dr. Csillag Miklós, Istrán tv.
a Budapest II. kerületi
rendiközség titkár
hozzászólása.

Két halál

P. Szalay Emil, O. F. M. (Pécs.)

Beteghez hívtak. Halálos ágyán feküdt a méltóságos ur... A külsőszoba tele volt virággal. A tisztelői hozták, mindaddig, míg az orvosnár megengedte a látogatást. Aztán egy reggel hiába jöttek, nem engedtek be többé senki se hozzá.

A méltóságos úr talán sejtette, mit jelent mindez. Mégsem lágyította meg a szívét, amikor a kedvesnővér szobáhozta:

— Méltóságos úr, a megnyugtatóására nem volna jó, ha papot hívnánk.

— Nem! felelt gögösen a méltóságos úr.

Később az orvosnár jött be hozzá:

— A műtét fényesen sikerült... Reményeink legjobbak, de mégis...

Egydarabig ötlött-hatolt, végre mégis csak kinyögte valahogy:

— ...Mégis, csak úgy szokásból, el lehetne hívni az ügyvédet... végrendelkezzen.

A méltóságos úr tudta már, hogy áll és készülni kezdett a halálra. Persze a maga módja szerint. Megírta végrendeletét, hivatali titkait közölte bizalmasával s azt hitte, minden rendben van...

S most mégis telefonon hívatnak. Sietek. A kedvesnővér a folyosón vár.

— Mi történt? Gyónni akar?

— Nem. De láttam, hogy szenved lelkileg, azért kértem.

Megnyitja a betegszoba ajtaját. Bemegyek. Látom, hogy utolsó nehéz harcát vívja a méltóságos úr. Kemény akar lenni, mégis mintha hozzászomolygott volna a halálfélelem. Sűrű, kínos verejték ül ki becssett halántékán. Ráborul a haláltusa retentő éjszakája. Nehéz hörgés tépi a kimerült mellkast s a könnytelen szem megüvegesedő, rémült tekintete mintegy segítségért könyörgőve révedezik körül. A gyertyák meg-meglobbannak. A halál angyalának suhogása lobogtatja őket. Oda akarok lépni hozzá, valaki megfog s a fülembé súgja:

— Méltóságos úrnak tessék szólítani édesapát.

A beteg kínosan felnyögött s a veríték egészen ellepte az arcát. Föléje hajlok; nem törődve az elébb kapott figyelemzetéssel a fülebe súgom:

— Itt vagyok, Testvér, látom, nagyon szenved, segíteni akarok.

Szavaimra elkezd remegni, félni... megfogja a kezem s alig halhatóan suttogja:

— Hátha mégis van túlvilág?!

És kifeszített, égő szemmel néz a levegőbe, vergődő lihegéssel. Talán a jöttemet nézi. Képelete most rakja össze erőszakosan mindazt a jót, amit tett életében: a szétosztott pénzösszegeket, a megírt műveket, alkotásokat, jótékony egyesületeket...

Ezekkel erősítette magát.

— Nem az igazságos Isten nem tiszíthat el, hiszen sok nagy dolgot, sok jót is cselekedtem. Ezek, ha hiúságból történtek is, mégis csak jó cselekedetek. Igen ezekért fog irgalmazni az...

Nem tudta kimondani az utolsó szót, hogy „Isten”... Mert félbeszakította gondolatmenetét egy másik kép. A haldoklók üdülésétől megegyeszer visszazétt az életén... S egyszerre a fia állt elébe, végtelenül bájos arcú, ragyogó szemű gyermek:

— Apukám, engedj a Jézuskához. Nem reggelizek, mert áldozni akarok...

Jaj, van már vagy huszonöt éve... És akkor a fiúcskára rákiáltott:

— Miféle ostobaságok ezek? Első az egészség!

Aztán megmagyarázta a ragyogó szemű kislfiúnak, hogy nem kell a papokra hallgatni.

S a ragyogó szemű kislfiúból, szomorú szemű kislfiú lett. Egy ideig még küzdött a szeretett Jézuskáért. Küzdött addig, míg atyja ellen bírta a harcot... Aztán feladta. Elvesztette kék szemének csodaszép ragyogását... Nagy diák korában már elszökött éjszakákra... És jogász korában öngyilkos lett...

— Igen, így volt a gyermekkel... A saját gyermekével...

— És most itt áll előtte fehér matróruhában és újra kéri könnyes szemekkel:

— Apukám, engedj a Jézuskához...

Ó, ha akkor engedte volna... Akkor ma élne... Anyját sem ölte volna meg a bánat... Pap akart lenni... Ma már misézne atyjáért az Úr oltáránál... És most?

Mi körülállók szorongó szívvel, visszafojtott lélegzéssel lessük a haldokló vergődését. Bár a szót nem érti senki, érzi mégis mindenki egy távozó lélek rettenetes helyzetét. Tovább sövi a képet.

— És most? ... Megszenteletlen földben pihennek hamvai... Ha pedig mégis van túlvilág... Akkor... jaj, akkor az öngyilkos fiú lelke most a kárhozat tűzéből kiált atyja ellen bosszúért az égbe...

Elrémül. Vergődő, tágranyílt szeme valami iszonyatosat lát, arcvonásai eltorzulnak, tisztán, érthetően felzokog:

— Ó, Uram, Istenem! irgalmazz, kegyelmezz!

Elrebegem a feloldozás szavait, megkenem a szörnyű küzdelemben kifáradt tagokat. Még egy-két perc és meghal... Úgy merevedett meg az arca a halál fagyasztó lehetére, a rémület irtózatossá kifejezésével...

— Van még egy haldoklónk, Főtisztelendő úr, a közös szobában. Már nagyon várja a papot.

Ide is bemegyek. Egy munkásasszony fekszik az ágyon. Csont meg bőr, Arca becssett, sápadt. Szeme mély gödörben. Nagyon rosszul van. Látom, utolsó harcát vívja itt is a sok munkától kifáradt test s a lélek felkészül a nagy pillanatra, midőn az igazságos Bíró előtt számot kell adnia egy egész életről.

Beszélek neki a betegségről, szenvedésről, a lelkéről, a mennyei Atyáról. Végül megkérdem:

— Nem fél a haláltól, kedves?

Szavaimra felragyog a szeme, mintha valami csodás jelenségre meredne... mintha a gyöngyöző homlokot egy láthatatlan kéz áldó érintése simogatná... sovány, kiaszott arcán hirtelen a földöntúli béke ragyogása száll át...

— Nem atyám. — s mosolyog — hét gyermeket neveltem fel Isten szeretetében. Kettő már kis angyal az égen és ott imádkozik értem. Egy lányomat egészen az Istennek adtam s az x-i apácák kápolnájában fohászodik beteg édesanyjáért. Hét val a ős gyermek anyját nem hagyhatja el az Isten... Bűneimet meggyóntam: hiszek, remélek...

— Irgalom Atyja, köszönöm!

A szent útravaló ott pihent az elhűlő ajakom... Még egy-két perc és meghal ez is. Arcán az örök boldogságra állépők fényes mosolyával...

Dies Irae...

Dübbög az orgonán az ének.
Harsonák, tubák, bourdonok
ajakán zord hangok zenélnek,
s a mélyben zúg száz ezer torok:
dies irae... dies illa...

Fenséges ez, mint zord förtöget
Csattan a hang az ős kúpolák
alatt: a lelkek húrja remeg,
s az ének zengve zúg tovább:
dies irae, dies illa...

Halál rikolt. Itélet könnye
nyílik örök Bíró előtt.
Patakzik ember véres könnye,
s a szó hasít agyat, velőt:
dies irae... dies illa...

Igazsága áll a Naqûr mögött
upródként, s áldó irgalom.
Az agyat borító vak kódok
árnyát örli, ima-malom:
dies irae... dies illa...

A dacos ember összetörtén
ismer magára, s könnyein
keresztül izzó lára-körben
egy új világ törvénye int:
dies irae... dies illa...

Vak pokol-mélység tátott torka
örvénylőn forg, mint döbbenet.
Ott minden forró láng-bokorba
kajánság büjt és most nevet:
dies irae... dies illa...

Hol hát a szépség? Hol a Jóság?
Nincs? — Van! Könnyed áldott tényleg
Vakító örömmel, szent rálóság,
láklyát dob sötétlő éjbe:
dies irae... dies illa...

Dübbög az orgonán az ének.
Harsonák, tubák, bourdonok
sipjain boldog hangok kélnek,
s újjongra zeng ezer torok:
dies irae... dies illa...

Sedy Rezső.

SZENT ANTAL LEVELE

Az Úr Jézus követése akkor sikerül igazán, ha alaposan megismerkedünk vele, mely lelki kapcsolatot teremtünk közte és a lelkünk között, bensőséges élményünké tesszük Krisztust. Életünk legnagyobb benyomásai évek múlva is élenkelnek ujjnak meg, mintha csak tegnap történtek volna. Az Úr Jézussal is ilyen egész életre szóló lelki találkozásra kell szert tennünk. Szent Antal esodálatos módon kapta meg ennek a találkozásnak kegyelmét: az Úr Jézus valóságilag megjelent neki, és szemtől-szembe nézte egymást Jézus és Antal. Mi ugyan kérhetjük az ily kegyelmeket, de nem számíthatunk rá biztosan, mert ez Isten ingyenes ajándéka. Ép ezért más úton kell járunk. Az egyik ilyen út az áhítatnak rajtafeleldkezése Krisztus arcán és szívén. Egy fellátnó kegyelmsugár világosságában jelenik meg lelki szemünk előtt, s felfedett szépségének és ragyogásának rabjává tesz. Ettől

kezdve buzgóbbak leszünk, s lobog a szívünk Krisztus szeretetétől. A szentek rendszeresen átélték ennek a találkozásnak kegyelmét elmélkedéseikben és szemlélődéseikben. Az elmélkedés végén csak egy-egy pillanatra villan fel ez a fényugár s jelen meg Jézus, a szemlélődésben azonban hosszabb időre is ráborul a lélekre az Úr jelenlétének és a vele való bensőséges találkozásnak tudata. Ez azonban szintén nehezebb útja a Krisztussal való találkozásnak. A leg-egyszerűbben és mindenkinél foghatóan az Oltáriszentségben nyújtja magát az Úr. A szentáldozásban valóságos szentségi jelenléte ejti vonzásába a buzgó lelket, s kimondhatatlan békének és boldogságnak teszi részesévé. A jó áldozó egy lett Jézussal, megismerkedett vele, s megszerette őt. Így ismered meg Jézust, hogy aztán elszántan követhesd s az égbe juss!

✦ ✦

LELKI-POSTA

Dr. Monostory Elekné Az én igám c. művéből.

614-ben II. Chorso perzsa király bebörtönözte a Szentét, és több kínccsel együtt elzárkóztatotta. Krisztus drága Keresztjét. Nemszára azonban Heraklusz császár megmentette a perzsa király kezéből, és hazahozatta a Szent Keresztjét.

Ünnepi menet kísérte a drága Fát a Gallia-ny. Mag. Heraklusz vitte a vállán, hirtelen dőbe oltozott. A Kálvária lábánál azonban a kereszt hitetlen annyira megrögzedett, hogy le kellett tolni. Ekkor a feruzsálemi pátriárka felmondta: "Eszáért, hogy nem illik a feruzsálemi pontot viselni ott, ahol dőbe szorult a halál. Erre a eszáz esztendő harminc évet. Vezető ruháján a megölt ördög elismét. S a kereszt színe színdalosan megcsókent. Ekkor a vágy a eszáz.

Az Úr Jézus nyomába csak az a ember járhat, aki lelkijét szegődheti az Úr Keresztjére, elmélkedéseivel és szemlélődéseivel. A Szent Antal által áldoztatunk a Szent Antal Óráján kikerekített szavakkal, hogy bölcseséggel nehezen megismerjük.

Teljes kövös szóra van szükségünk a

keresztútjárásnál. Jézus nagy szeretetével és szenvedésével a titka egyszerűen megüti szívünk billentését. Szeretettel megmozdul a lelkünk belsőmozg. s örlingatózik a kedves élményen. Utannál, mint mikor a zongorán leütnék egy billentyűt. A húr megrögzése tovább rejteti, őzi a kedves hangot.

Ivén a keresztútjárás röviden.

Részletezve:

1. Az egyes állomásokról rányitunk Jézusra. Elgondoljuk, mi történik a nálédos Megváltónkál.

2. Ezután a szívünkbe történik. Magunkra alkalmazzuk azokat a gondolatokat, amelyek Jézus szenvedésével kapcsolatban megfogták a lelkünket. Elgondoljuk pl. melyik hibéinket, mit kellett szenvednie. Látnuk hogy a szívünkben hálog volt a szeretetünk. Ezzel azonban már erős, kitartó hűséggel akarunk nyomába járni.

Ime a gondolatok nyomán megfogott a lelkünkben. Részletezve vagy hálón hangolódó a szívünk a Szent Isteneben iránt.

3. Most már csak az a dolgunk, hogy azokról a gondolatokról küss meg, hogyink a Szent Istén kegyelmével tovább kell megrögzitünk lezszegődésünk. Ez a mozzanat az elmélkedésünk leglényegesebb része.

Az elmondottakat véve alapul a könyvben az egyes elmélkedések szíve, szívünk. A lelkünk kell a gondolatok körülményeinkkel alkalmazni a szívünknek kell a szeretetben elhelyeznie.

Például ilyenfélelepen:

Eloolvassuk a könyvből a következő sorokat:

1. Tizenkilenc százada hívogat már bennünket az Isten szerető szóval: Térjete! Hozzám! S még mindig milyen nagy az ellenség tábor! Hány millió ember szeretné kiálni Istennek még a gondolatát is! A Jézust szeretők élvűges szava alig-alig hallszik az elvakult tömeg vad szitkozódásai közt. Alkareak akkor, ... Pilátus előtt.

2. Ezután elhallgat a könyv, de megszólal a szív:

Édes Jézus! Ha az én lelkem jobban Feléd fordulna, akkor már egy küss erősebben hallanád a szeretet szavait. Éddig tudom, lanyha, közömbös voltam. Ezentúl hagyhatom-e, hogy az átkozódás, káromlás hangosabb legyen, mint az én szerető szívem dobogása?

3. Ezután még a szavak mankóit is eldobja a lélek. Kell-e támasz annak, aki már Jézushoz repült? A szív jó helyen van: megpihen a Megváltó lábánál, s szavak nélkül, csupán szeretettel vizsgáztatja Őt.

A ceglői világi ferencesek f. évi október hó 4-én Asszisi Szent Ferenc szentérvátásának 726-ik évfordulójának méltó megünneplésére, a Jézus Szíve Szövetség buzgó tagjai közreműködésével szobrot állítottak a szent Szentnek a Széchenyi-úti kisértő kápolnában.

A szobor megszentelését P. Majsai Mór ferences Atya, szentföldi börtös vezegte szentmise előlén. A szentmise és a szentbeszédre már jóval 9 óra előtt zsufolásig megtelt a kis kápolna áttatos hívekkel, akiket a nagy Szent méltó tisztelato hozott össze. A szentmise slatt a helybeli Misszionáriusokhoz megváltó iskolásoknak leányokéknak önköl. Magyar egyházi népmunkákat, Fennállóim után a szentbeszédben kért a Péter a jó testvéreket és a buzgó híveket, hogy az útonnan megsejtené szoborral a Szentek szívebe is vonjanak ha a hívek mindennapi küzdőmos életük. Könyv, hogy minden kereszténynek kötelessége gondolni az evangélium tükkeltségére. Ora et labora imitációval és dalokkal élettel lemozgással, hogy az élet minden pillanatában a lelki életnek a szentérvátásnak a szent ferenc legvagyunk szeretői megváltóink áldalmat. Miel a szentmise előlén a hívek és a magyar népnek lemozgáltak.

Miel a szentmise előlén a hívek és a magyar népnek lemozgáltak. Miel a szentmise előlén a hívek és a magyar népnek lemozgáltak. Miel a szentmise előlén a hívek és a magyar népnek lemozgáltak.

1942. X. 4. III. Rendi titkár.

A rákospalotai Máv-telepi plébánia ferenc szerzetesi testvérek szép szortartást készítették meg 13 úrszok lemozgást. P. György Sándor Szerető, O. F. M. Lelesz beszédre mély nyomot hagyott a hívek és rendiünk lelkében.

Szent Ferenc a magyar költészetben

P. Guth Gilbert, O. F. M., szerkesztő. Bpest.

Magyarországon szorosan vett ferences szépirodalomról csak a legújabb időkben beszélhetünk. Sőt olyan lendületnek indult, mely egyáltalában nem maradhat el a többi kultúr-nemzetek ferences szépirodalma mögött, hanem méltán felkeltheti a kultúrák figyelmét is. Minek köszönhető ez az általános fellendülés? Talán a kor megváltozott szociális, állami és egyéni viszonyainak? Talán azért dalolnak legújában Szent Ferencről, mert a XIII. század olyan sokban hasonlít modern századunkhoz és a költők, akik mindig finomabban reagálnak a korszakok megváltozott lelkületének érintésére, varahogy talán így tejezik ki osztónósen, a teremtés és ihlet felzúgo pillanataiban vagyukát egy ilyen XX. századbeli Szent Ferenc után, akinek laza nyoman megújul a föld színe és ezer és ezer barnaruhas kicsi testverke dalolja bele a világ zür-zavarába ujjongó szívvel a Naphimnusz dobbenetes erejű dallamát.

A fioresitit három kitünő fordításban ismerjük, Erdős Renee, Kaposy József és Tormay Cecil fordításában. A legnagyobb érdemet a regiek közül Kaposy, a híres danteista szereszte, aki nemcsak szóban, de írásban is nem egyszer mutatott rá a magyar ferences költészet hiányaira. 1891-ben a Magyar Szemleben (31. sz.) — mint aki Olaszországot is jól ismerte, az olasz irodalmat pedig különösen — azt írja: „Batran merem állítani, hogy a Madonnát kivéve nincsen földi leny, ki annyiszor szerepelne az olasz festményeken, mint Assisi szegénye”. Majd keserű szavakkal fakad ki azért, hogy Magyarországon nem foglalkoznak Szent Ferenc költői alapjával, hogy csak civette, de az is nagyon gyarlon, hangzik lel a csodolása a magyar költők muveiben és szemrehatóan vegzi: „Mi magyarok Szent Ferencről szóló irodalmi muvek tekintetében váiosagos szentierenci szegénysegenb sanylodunk”.

Nezuk tehát az 1900-as évek óta megjelent költeményekben Szent Ferenc világtörténeli, szellemi, lelki és egyéni fejlődését, figyeljuk meg különböző világnézeti költőink tellogasat, tehetségük szikrázását a szentferenci költészet sokszor igazan csillogó szemuvegén át.

A legjobb lesz, ha Környey Pálával kezdjük. Mint nő, mint szüsznő, sőt költői lelkei asszony, természetes, hogy náia az erzemek döntő szerepet játszanak. Ihletsegeben meg-eleveníti az egész természetet, az élettelen csillagokat, a fak virágait. A teremtmenyek beszélni kezdenek. Advent terhes, várakozása borul a természetre. Sötét éj van. Es jön a Szent-jánosbogár a lampával, telebreszti az alvó világot. Ijedt kérdésoskodás, amit tülharsog a csillagok szava:

Odaadjuk magunkat
Fejere kosorunk
Ha eljö nemsokára.

Es az, aki eljö, szeretni fog mindenkit és mindent. Környey ebben látja Szent Ferenc igazi nagyságát, hogy szeretetével átöleli az egész világot, nem eszletlen panteizmusban, hanem Isten teremtett világa iranti határtalan gyengedségen. Mint-ha maga Szent Ferenc szolalna meg ebben a költői misztériumban, mintha már benne is állna a világban és beszélne minden teremtmenyhez. Környey nemcsak hogy leírja lírai hangulatban gondolatait, hanem elő es élettelen elemek szá-jába adja. Mind kíváncsi érdeklődéssel várja, vajjon ki lesz az eljövendo, aki szeretni fogja meg az élettelen kavicsot is. Valakinek jönnie kell, valakinek új szint, új élete es tartalmat kell önmagából kisugároznia, valakinek jönnie kell, aki a természet szépségein át egyenesen Istenhez szárnyal. Valakinek jönnie kell, aki ebbe a korba beleoltja a krisztusi megböcsajtas szelid igét, aki megbekíti a városokat es aki Isten kegyelméből egy új korszakot fog nyitni a világ történelmében. Környey nagyszerű erzekkel egyenesen a természet koronazatlan királyának nevezi Ferencet. A csalóány erről enekel:

Az a hályogos-szemű vérese
Tegnap be akart kapni éppen
Mikor nagy jeny gyulladt az égen,
Es a fényesség noni kezdett
S akkor... a szüem belereszket,
Szózat hallatszott a magasból,
A vérese lehallott a galgrol
Es bünbanón zokogni kezdett
Mert tentrol hozza énekelték .
Azt dalolták égi ajkak
Hogy meg kell szünni a haragnak;
Minden állat békében éljen
A többi állat-testvérével.
Mert új világ kezdodik nemsokára,
Megszületett a természet kiralya,
Egyszerű es szegényke szent lesz.

De Környey nemcsak ilyen gyermeki egyszerűségben, ábrándos égi jelenetben vetíti élénk Ferenc szüületjét. Erzi es fájon tapasztalja, hogy a világ nem akar Ferenc iskolájába járni. Jár a földön, a siralom völgyében, lelket keres es nem talál. A bün ördögi röhejrel sárba tipor már minden erényt es jóságot, az önzetlenséget es tiszta szerelmet. Keresi a tiszta csillagfényt, hogy annak nyomán eligazodjon a zür-zavarban, de „a csillag es nap megfulladt a Hínárban”. A zene sem üdit, a dal is sekélyes, nem zúg már bennük a tiszta szenvedély es a lélek vágyódó töprengése, a szív hangjai is összekúsálódtak es:

Meghalt a szent, az igazi Öröm
Átok hörög helyette, Káröröm!

Nem talál sehol menedéket, mindenütt próbálkozott, hát Ferenc felé fordul egész lelkével, bensőségének egész tüze-vel. Ugy érzi es ezt nyíltan le is írja, hogy senki más nem segíthet ezen a sárba es vérbeborult világon, csak Ferenc. O, aki megmentette a XIII. századot, egyedül ő lesz képes segíteni a mai világon is:

Hol az Isten-imádás, tisztelet
Hol az egymás iránti szeretet
Hol a megértés — hol a béke, csönd,
Hol az igazság? nálad, odafönt?
S ha fönt van nálad, tiszta égi szent —
Oszd el, kerlek közöttünk idelent.
Sietve mentsd meg a világ szívét —
Különbén a pokol veti szét.

Lányi Viktor „Szent Ferenc születése” c. verses legendájában, Beretvárs Hugó Szent Ferenc oratóriumához írt szövegben, maga Szüz Mária hirdeti Ferenc születését a vergődő ódesanyának, aki kétségbeesésében a Mindenkor Segítő Szüz-höz fordul. Sőt nemcsak kinyilvánítja Pikának, hogy fia fog születni, hanem benne „az Úr lelke lakozik”, — Ennek erejével fogja véghezvinni csodálatos tetteit. Legszebb, leg-fenségesebb része az Oratóriumnak Szent Ferenc megdicso-ítése. Szinte apokaliptikus színek tobzódása ez, ami a zene szárnyaló skáláján dobbenetes erővel hat es lenyűgöz. Beretvárs es Lányi tökéletesen kiegészíti egymást, mindegyik klasszikus egészet nyújt a maga nemében. Alvernára rászáll a misztikus éj homálya. Es Leó testvér így mesél egy öreg szerzetesnek:

Hatalmas tüzesóvát láttam,
Mely lefelé jött az égből,
S Ferenc atyánk fejére szállt.

S hírtelen, minden átmenet nélkül változnak a színek, a természet megremege a titokzatos erőktől, a keleti égboltozat sötét kárpítja megasad es felzeng az égi karok éneke, az egész mindenség feszült hallgatása es lázas kíváncsisága kö-zepette:

...vakító lángok közepett

Hatalmas tündöklő szeráf
Szállt lefelé az égen át.

Szinte láthatóan es érzékelhetően belénkvgá a misztikus éj nagyszerű fensége, a lelkét formáló es testet zúzó élmény megrázó ténye. S Szent Ferenc ott térdel átszellemülten a kemény köveken, nem lát, nem hall, láthatatlan angyal-légiók állnak körülötte, hogy a lélek jegyesi lakomáján asz-szisztáljanak. S jön, közeledik a jelenés:

Tüzes hat szárnya csattogott,
S körötte tüzet fogott
A hegy, a völgy, a levegő.

Valóban szebben, kifejezőbben, megrendítőbben nem lehetett volna ezt leírni. S ehhez hozzá kell még képzelni a zenei kíséretet, az égbetörő es mélységeket-járó hangok ezreit, amint a szöveget dallamkeretbe foglalva zengenek Ferenc-ről, az Assisi Poverellóról, akibe Isten szeretetének sebhelyeit égette.

Ferenc ifjúságát sokan különböző szempont szerint énekelik meg. Abban azonban mindnyájan egyetértenek, hogy ez az ifjúság tiszta volt, az erkölcsi fertő hullámai hiába csapkodták a fiatal Francesco szívének, lelke fehér kastélyának megingathatatlan sziklaalapzatát, rajta erőt venni nem tudtak. Nem volt aszkéta, magabavonult remete, ő ifjú volt, városi flatalembér, aki gazdagságánál fogva minden boldonságot elkövethetett, hisz apja büszke volt fiára, ha a lakomák gyöztes királyaként mámoros társaságával éjnek idején felverte Assisi álomba merült polgárait. A leányok hazamennek, a legények dalolnak, de Ferenc eltűnt. Lenkei Henrik „Szent Ferenc” c. költeményében 4 részre tagolva

Rob. Leinweber: Szállást keres a Szent Család.

Szervezzük meg mi is a szálláskeresés szép szokását! Szerteljük meg vele otthonunkat, tegyük Isten templomává családunk szentélyünket!

Bemutatja Szent Ferenc vig mulatozásait és a szegénység Urnóval való eljegyzését:

*Hej Francesco, hol van, merre tánt?
Csak nem bent még agyba ő kegyelme,
A bolondok felétek tejedelmé?*

A társaság rákacod, incselkedve kérdezik, megártott-e neki a bor, vagy pedig valamelyik szép lány megigézte? S Ferenc felel. S ez a felelet az örökül megvetett szegénység eszméjét, amelyet csak Krisztus szentelt meg saját életével, majd az utána következő keresztvitaros évszázadokban a sárba taposottak, Ferenc a csillagokig emelte. Mert ebben a pillanatban, mikor az ifjak énekének visszhangja mint egyemánt ömlik el Assisi utcáinak fekete házsorain, Ferenc az út közepén megáll, belemerül abba a mély, selymes hangba, mely titkos homvágyát élesztgeti. Kinek nem lelték volna ilyen elragadtatásai? Más ember talán megjéjt volna a Végtelen eme felvillanását, aztán leeresztett vállakkal elsietett volna, hogy a titkosan elzart ablakok mögül kacsintgató szemekből szerelmet kolduljon magának. Ferenc nem így! Megáll, hallgat, révetegen kérdezi önmagától: „De ugyan mi ez? „A mindenség felel neki: „Isten!”

Az ifjúság örül, hogy Ferenc jegyest választott magának. Persze nem is sejtik, hogy Ferenc mire gondol. Sőt még az édesapa is boldog reménykedéssel mosolyog magában:

*Holnap kéri és megkapja Klárát
A podesta múltanós leányát.*

Mikor pedig megtudják Ferenc választását, Bolonónak tartják.

Harsányi Lajos nem egy költeményt szentelt Szent Ferencnek. Figyelemmel kíséri Ferenc élet-kifejlődését és dalol Ferenc Atyánk kiáradó tuzes szeretetéről, mely izzó napként ragyogott fel az egen és még ma is 700 év mérhetetlen távlatából szorja felkének, egyensége nek megkapó gazdagságát. Fennhangon hirdeti a ferences szegénység diadalmos lemondását, mely új utakat vágott a világtörténelem rengetegében akkor, mikor még az egyházi embereket, papokat és püspököket is a meggazdagodás lehetősége izgatta csak. Ne legyen semmi, ne legyen házad, földed, gúntsd el magadtól messzire az arany sapadt halmzatát, egyszóval: ne ragaszkodj semmihez! Csak így leszel boldog! Testedet – a számar-testvert – tekintsd háznak, melynek egyetlen lakója leszel, Isten szomjazó lelke legyen:

*Boldog, akinek semmi se sincs!
Kit nem gyatra ragyon, a degy laka*

Megénekli Szent Ferenc oromet. Ujjongva dalol a nagy Károly Hárnokról, aki legnagyobb szenvedésben is tudott mosolyogni, enckelni és sokszor mégis sirva szaladt le a csendes Umbria meg esendesebb hegyeiről és akikkel csak találkozott, suru konnyullatás között csak arra kérte, hogy szeresse a Szeretetet. Ezek nem a keserűség, a kiábrándulás könnyei, hanem bánat- és egyszersmind örömkönnyei is. Szerette az életet és erre tanította az emberiséget is, mikor azt írja, hogy szeresd

*A szellőt, mely lombot botlygat,
S örülj a tarka madaraknak.*

Az élet forrongó tengerén, melynek parttalan mérhetetlenséget csak a szellemvilágok hidalhatják át, apró szigetek emelkednek. A zárdák, a kolostorok, Istennek eme „földre-ejtett mosolvai”. A szenvedélyek hullámai, a bűn árja csapkodja ugyan falait, de behatolni nem képes, mert láthatatlan angyallegiók állnak őrt mellette. A ven kolostor „zöld holdfenyben” áll a néma csendben, körülötte harcizaj, halál-lörgés, mert a vad idő véres ostorral korbácsolja Keletet-Nyugatot egyaránt. De ez a láрма, fülsiketítő zaj, bár felhőkig „ugat”, a kolostor békéjét nem zavarja.

*Nagyon messze innen a bűn, világ,
A ják alatt kezében halk virág
Ferenc a Szent, sétál a zárdakertben.*

Legnagyobb érdemének azonban azt tartja, hogy Ferenc boldog embereket állított Isten kertjébe. Isten nem azért küldte, hogy moosarakat irtson, vad germánokat térítsen, hogy a népvándorlás szörnyű chaosában hirdesse az igaz Isten, hanem hogy a bűn moosarából istenkertet varázsoljon elő lelketének egétfjára hősiességével, hogy Istenről Naphimnuszt énekeljen, ezért küldte egy vad kornak az ég. Es

*Stigmás Kezed azóta egyre ápol
Areny-gyümölcsöt termő kerteket
S kik bennük élnek: boldog emberek.*

Ince pápa álmat szinten lehet magyar versben olvasni. Babik József régies stílusban s verselésben leírja, hogy Ince pápa szemét keruli az álom. Majd mégis álomba merül, de remes álmot lát. Dülödeznek a Laterán-egyház falai és mármár összeomlanak

*De ime feltűnik két hatalmas alak,
S nem inganak többé a megrendült falak;
Egyik jobbról tartja Laterán-egyházát,
A másik meg balról veti neki hátat.*

Babik itt két alakról beszél, Jörgensen és több életrajz-író azonban csak egyet említi, Szent Ferencet, és náluk nincsen szó Szent Domonkosról is.

Sokkal szebben, sokkal jobban és melegebben dalol erről hazánk egyik költői lelkeletu jesusútija, Rosty Kálmán. Tizenöt soros versszakban nemcsak az álmat mondja el, amit Ince pápa látott, hanem az ezt követő párbeszédet is, amelynek folyományaképen a pápa megerősítette Ferenc reguláját. Rosty is csak Ferencet szerepelteti, mikor ez a Laterán megtámasztja. A bazilika megreszket, dőlni látszik:

*De ki jó ott? Egy szikára ember,
Umbria szegénye.*

*S mintha rogtón őriássá valna
Támogatja Atlasz-erős vállá
Roskadozó várat.*

Sőt Rosty Kálmán tovább megy. Miután gyönyörű gondolatokat ad Ferenc ajkára s kifejtí a szent szegénység őriási jelentőségét, pillantása egy hatalmas ölelésben átfog hat évszázadot és úgy gondolja, hogy az Egyház és lateráni bazilika azért oly megingathatatlan, mert a ferences csapatból egész rajok sietnek Róma felé, hat évszázad minden zivatara között es nem engedik, hogy meginogjon a sziklára épített templom, vagy zátonyra fusson Péter hajója. Szórják a szentseg és tudomány fenyet a kaoszi és elvakult világba és vállakkal támogatják, de sokkal inkább a szívukkel, a Lateránt:

*S újra épül vara Vatikonnak
Os:lopokkent meud alája állnak;
Szent Ferenc utai:....
Zeng Sion leánya s eltök példatányét
Elbaroloo nézi:....*

„Szerel az erdőn” e költeményben pedig a természetszerető költő finom hangjan abrazolja Szentunket, amint körülveszik az állatokat, az erdő vadjai és ő mindegyiknek a nyelven tud beszélni, egyik sem fél tőle. Rosty szerette Szent Ferencet, az kétségtelen, Szereti alázatossága miatt, széindsége miatt. Szinte kierezzuk a verssorokból, hogy Rosty meleg áterzéssel nézi az állatok között ülő Szent Ferencet, amint „oz simul ölebe, mintha kerne csokot” s a feonk kis nyuliaska sem fél Ferencetől, ott pihen „csuháján paha pier laba” s a golya őrt áll és nagy orommal kelepeli a világba a meg sohasem látott látványt:

*Messze földre mentem, tengeren atkeltem,
De ilyen szeratra csakis egyre lettem!
Vállán, kezében ha galambok álnek,
A dalos pácsirták zengre raropulnek.*

Talán sok kifogás alá lehetne venni a Szent Ferencről szóló versek ritmusát, rímelését, küllalajkát, szerkezetét. Vizsgálni lehetne, vajjon a bennük feszülő immanens erők kirobbanása elég hatásos-e, nem mesterkelt-e a hangulatfestés és verssorok mögötti lüktető érzelmi motívumok elég fenségesek-e a megéneklendő személyhez viszonyítva. Vajjon a költők természetes javát, tehetségük igazán értékes részét vetik-e bele a ferences költészetbe? Mindenesetre kényes téma. Olyan kényes kérdés ez, amelyhez — talán sok okból kifolyólag — legjobb hozzá sem nyulni. Mindenesetre vizsgálható, sőt lelkesítő jelenség, hogy külföldön sokkal intenzívebben, sokkal lelkesebben, tömegesebben, értékesebben és nagyobbab alkotóan foglalkoznak Ferenc személyiségeivel, mind a lírában, mind a prózában. Nálunk pedig Kocsis Lászlón kívül egyetlen igazán tehetséges költőnk sem foglalkozott és foglalkozik eleget Szent Ferencel. Sovinizmus ez részünkről? Semmiesetre sem! Ha külföldön, nemcsak Olaszországban, de különösen Német-, Francia-, s a néhány év előtti Spanyolországban a legnagyobb költők és tehetségek legkuk legzebb alkotásait szentelik a világtörténelem egyik legnagyobb alakjának, akkor méltán el lehetne várni a magyar költőktől is, hogy tehetségük javát adják. Egyetlen kivétel ebben Kocsis László. Mások sok mindenben felülmulhatják, a népszerűség tényleg sokkal gazdagabban szórta sugarait másokra, mint a pécsi dóm árnyékában élt halkszavú papköltőre, de ebben az egyben eddig még senki sem multa felül.*

Mécs László lírája kötetéről-kötetre a téma beállításának s emberi és költői átfogásának monumentálisával növekszik. Felsőes költészet Mécs költészete, melyben szóba kényszerül az eddig nem hallott hang, a nem érzékelt érzés, a megfoghatatlan gondolat, az élet olyan árnyalatváltozásai, melyeken milliók boldogsága fordul meg s amiről még sincs pozitív tudásunk. Költői elhivatása abban korszakot jelent, hogy a szépség életének új területét tárja fel, mely belső életünk eddigi fizikai határain túl kezdődik, és másik partja a végtelenbe vesz. S művészetének azért tüneményes a varázsa, mert ez a világ a miénk, s a ritmus árnain tudatosítani akarja bennünk ezt a birtokunkat, És Mécs László „Menjünk Assisibe” c. versében benne lüktet a modern élet vibráló és idegtépő feljajdulása, amint prófétai hangon kiáltja bele a zürzavarba:

*Testvér! így élni nem lehet:
szivacsos jární szív helyett,
mely telve gennyel, jortelemmel.*

Az élet útjai ma „vériszaposak”, az emberi gonoszság minden jóság-hídat elsodort örökre és nincs mentés, mert a Góg és Kinesvagy jeges marokkal fojtogatja az emberiség szívét. Nincs mentés! És ebbe a lemondásba hirtelen mégis belevág a megmenekülés lehetőségére: menjünk, induljunk el valamennyien Assisibe, ahol

*..... egy éjjelen
csodát dobott a végtelen:
piros szívet, szép mucsikását..*

és mikor ez a szív zenélni kezd az eddig sohasem hallott hangon: „pokolba fut a Szörny”, az ember szívére rászáll az alázat harmata és a Szent lába nyomán forrás fakad még a kietlen sziklán is. Ebbe a 10 verssoros költeménybe sűrítette Szent Ferenc világ- és történelmet alakító egyéniségét, költői lelkületét, egotstromló szeretetét. Sajnos ezzel be is kell fejeznünk ferences költészetét, mert több nincs. Arról talán lehetne beszélni vagy írni, hogy milyen ferences vonásai vannak Mécs költészetének, de ő több verset nem szentel Assisi Szentjének, akinek követése által -- mint maga írja:

*Testvéred lesz egész világ:
a farkas rigan rádkiált,
tecskék, virágok rádérveinek
s főkép: minden emberszíveknek
rejtélyes kulcsát megleled,
aranyló kulcsát megleled.*

Költeményeiben elvéve találunk ugyan utalást Szent Ferencere, sőt -- amint már fentebb is állítottuk -- a ferences lelkület sok vonását fedezhetjük fel ragyogó költészetében, pl. a „Vallomás” c. versében, ahol így ír:

*A parasztnak nagyon kell szeretnie a földet
A papnak az oltárt, az anyának a szüvedest,
Magdolának Krisztus lábait
Assisi Ferencnek Krisztus sebeit...*

majd szinten ferences lelkülettel, mintegy Ferenc egyéniségét ábrázolja egyszerű szavakkal, elárulja a világnak a boldogság és a boldogítás titkát:

* Kocsis Lászlóval külön cikkben foglalkozunk.

*Egyszerűek legyünk mint az országot,
hogy mindenkihez elmehessünk,
jók legyünk mint a levegő
hogy mindenkit megölelhessünk,
édesek legyünk mint a kenyér,
hogy mindenkit megetethessünk;
vidámak legyünk mint a bor,
hogy mindenkit megeretessünk.*

Ankáné Dobay Mariska a magyar, illetve az erdélyi nő-generációból az egyetlen, aki néhány művészi kivételű. érzelmekben gazdag költeményt szentel Szent Ferencnek. Mint harmadikrendi, kötelességének is érzi, hogy a szeráfi Rendalapítóról daloljon. „Szent Ferenc legendás könyvéből” c. verses kötete élénk tárja Ferenc életét, működését, tanítását, az igazi boldogság alapvető igazságait. Költői képekben különösen szép a kötet VIII. verse. Leírja Ferenc lelki küzdelmét, töprengéseit, amint ott áll a tenger partján és szemléli a „rombadöntött, pusztuló országot” és úgy érzi, hogy az Isten küldte ide szabadítóknak. Elindul tehát a sznt-földre. A szultán mulat feleségeivel, győzelmi tort ül, mikor hirtelen kopognak „és belép egy alak, sötét, durva mezben”. A ferences gondolat nyughatatlan tépelődése ott áll megtes-tesülve az érzékes pogány szultán előtt és levetve magáról minden emberi tekintélyt imádó meghunyászkodást, kérdőre vonja a hatalmas császárt.

*Ki adott hatalmat élet s halál felett
Rendelkezni neked?
Hogy a sors könyvére a sorok közé még
Vérrel ird be neved?*

Majd leírja a szultán dühkitörését, amint felbőszülve e merészségen bakoért kiált. Ezelősnek tartják és nem bántják. Majd a szultán fiát hozzák a terembe -- holtan. S ekkor Ferenc kemény szavai gvendé igazságtalásba csapnak át. látva a vigasztalhatatlan édesapa szilaj fájdalomát. Célját eléri, mert a szultán békét köt.

„Szent Ferenc nyomában” Ankáné megérzi, hogy az élet sohasem lehet olyan vigasztalan és sötét, hogy azon át ne hatolhasson az öröm napsugara. Hiszen ezen a földön csak a nagy próbát kell kiállanunk és az a hivatásunk, hogy győzel-münkkel beigazoljuk Isten végtelen jóságát és szeretetét. Ferences lelkületének legszebb megnyilvánulása az, hogy egész élete legnagyobb eredményének azt tartja, hogy megértette Ferenc szavát és ezzel e talált kincessel minden nehézségen ferences kitartással és szelidséggel átlendul, mert ez színyakat növesztett lelkének:

*Csüggedt leányod a Te nyomodban
Egi magasok csúcsára hágott...
Szemből forró könny fakad:
Megbocsájtom a bántalmakat...
Erecem az igaz boldogságot.*

Rob. Leinweber: Ave Maria.

Elküldé az Isten Gábríel angyalt Galilea városába, melynek neve Názáret, egy szűzhöz, ki egy ferfiúnak vala eljegyezve, kinek neve József, Dávid házából, és a szűz neve meg Mária. És bemenven az angyal hozzája, mondá: Üdvözlégy, ma-lasztalt teljes, az Úr van teveled, áldott vagy te az asszonyok között. (Lk. 1. 26-28.)

Dobay Olga szintén egy gyönyörű költeménnyel hódol Ferenc előtt. „Assisi Szent Ferenc és a mi Urunk Jézus Krisztus”. Természeti képekben gazdag vers, amelynek belső értékét azonban a természet meglehetősen sikerült leírása nemhogy csökkentené, hanem ellenkezőleg növeli. Ferenc, a lángszívű Szeráf ostromolja az eget, Ferenc kétségbe van esve, a kétely marcangolja szívét és a csüggedés ráterjesztette olomszarnyait az est bus óráira. Ferenc az Urhoz kiált, hiszen „a veszben, a létviharban félek e'bukik szolgád a gyöngye ember”. Es megszólal az Ur, nem a Sinai-hegy egetöldet razo mennydörgése közepette, hanem szeliden lehalgolvja Ferenchez. Biztatja Ferencet, szelid, kerő szóval figyelmezteti, hogy „nezzen bátran szembe ellenével” és Ő megadja majd jutalmát. De Ferencnek ez nem elég, nemcsak onmagáért könyörög és aggódik, hanem nagyszerű lelki tevéllanasban ott látja hömpolyogni a lét síkjain mind-azokat

akiknek sorsa kínos és nehéz,
kiknek hajóján vad viharok szállnak
S kik árbóctorten a Holnapra várnak.

Nem az öregekért imádkozik, akik földi útjukon többé-kevesebbe már elerték céljukat, akiknek lelke már megaclosodott a pusztaságok kietlenségében, vagy a magányosság nemaságában; azokert sem könyörög Ferenc, akiknek a lelke már megtisztult a szenvedések tuzkohójában és a tapasztalatok és megpróbáltatások sötét éjtszakáin feltalálták a biztosfenyü csillag ragyogását, mely a celhoz vezető útra arasztja világosságát, hanem „az ifjú zsenge hajtásokért” rimankodik. Meg maga sem tudja, mit fog tenni, mihez fog fogni, hogyan fogja teljesíteni a szívében feltörő vágyainak ismeretlen követéseit, de azt már tudja, hogy a bünösökért kell könyörögnie, „akiknek lelke sötét és sivár”. Es a föl-seges Krisztus-arc, amelynek joságos mosolya és szeretete napsugarkent ragyog Dobay verssorai között, titokzatosan megsejteti Ferencet a kaprazatos jövendőt, hogy el fog jönni az ido és Ő „fenylő szárnyakat fog kinálni Ferencnek és párazo mely sebeket” és Ferenc akkor majd megérti teljes megdobbentő nagyszerűségében mindazt, amit most még homályosan lát,

S most jer közel és két karral karolj át,
Igy... hajtsd szivemre gondterhes fejed...

Ferenc tehát már most is ott pihen a Megfeszített szívében. Az pedig vegtelen leereszkedésében félrebillenti a jövendő evszadok bun és verzizataros korszakának titokzatos fátyolát és egy megrázó lelki tevéllanasban megmutatja Ferencnek azoknak a számtalan sokaságát, akiket órea fog bizni: és

A ködbelátzó jövendők felett
Lángolni fog majd a Te szelied,
S mint jénykére az óccáni e'be
Hajót és Hajót majd bizton vezet rérbé.

Dobay tehát nemcsak Ferenc mélyseges szeretetét, a jövendőt aggódo gondoskodását és a Krisztussal való bensőséges egyuttereset vetíti elénk, amint a szeretet leirhatatlan langjával omlik Mestere szívére, hanem bemutatja egyben azt is, hogy Ferencnek nemcsak az a hivatása, hogy az egen felutunve a homályba és a végtelenségbe vesszen ragyogása, hanem hogy a révbé vezesse a lelkek ezreit. Az egész költeményt harmonikus rövidséggel, de a hangulatnak megfelelő költői keppel fejezi be:

Távoli harang ritmikus zenéje,
A parás légbe zsongva-bongva hull,
S az alkonyégnék tiszta, kék ölébe
Egy feher csillag reszkétön kigyul...

Meleg szeretettel, sokszor a rajongás határáig menő lelkesedéssel ir Szent Ferencről Földes Zoltán. Azt a megnyerő, lebilincselő egyéniséget látja meg Ferencben, amely minden szívről leolvasztja a még oly kemény és vastag jégburkolatot és saját magáról is azt állítja „Az Assisi szegenyhez” c. unvallomásában, ahol többek között azt a gondolatot fejtegeti, hogy messi földre ment a lelek fehér hazájától, ahol az ártatlanság és szentség fehér és piros virágai nonek es tékozolni kezdte „glóriás javát”, szívének tisztaságát, s bent a szívében a gögös zsarnok, a szenvedély terpszkedett, és minden érzékével és akaratával ennek a tiránusnak szolgált. Természetesen a boldogság békéje is ellillant leikéből, sőt minél inkább engedelmeskedett a zsarnoknak, annál jobban vágyódott az elveszett boldogság után. Vegre Ferenc kepe előtt felébredt az elaltatott lelksismeret és a könnyek kibuggyantak szemén:

Terád tekintett könnytelen szemem
S zokogni kezdtem, fájón, esendesen...

„A hétszázados jel” c. megrázó ódjában pedig Szent Ferenc 700 év távlatából meg ma is csodálatosan ható erejét vazolja. Szent Ferenc nem avult el. Hatása mély és maradandó. Bár teste meghalt a természet örök és meg-

másíthatatlan törvényei szerint és csak a teste pihen lent a sziklasírban

De Francesco él és ma is dalol
Mindenki lángol és őt vallja nyíltan
Es nem menekül a varázs alól.

Úgy látja, hogy azok, akik sírjához zarándokolnak, szinte meggyőződéssel hirdetik, hogy akik Ferenc szellemében járják e siralomvölgy bizony sokszor tövises útjait, azok csak boldog emberek lehetnek:

A lázas élet, lármás földi hajsza
Csodás oromnál áll meg és figyel
Szeráfi lángba tükröződik arca,
S a Naphimnusz Ferenczel zengi el.

A szegénységet Ferenc emelte fel az út porából és a szegenynek kezét a gazdagéba fektette, megmutatva „a királyi utat” és felfedve előttük az igazi bölcsesség és egyúttal boldogság titkát, a szenvedés egtelekényszerítő hatalmában. A szegénység leirhatatlan akkordokban száll az ég felé és „tisztelt a kámza és a durva öltöny”. Az elkallódott lelkek visszafordulnak az örök Széphez, ahhoz a forráshoz, ahonnan kiindultak. Es mindez Ferenc hatása és ezért szereti az emberiség.

A századok szeretnek szenvedéllyel,
A gyöngye korda szirtetek fog át;
Jörgensenek kutatják szereszéjjel
Szent lépteidnek titkos nyomdokát.

Sajó Sándor a természetszerető Szent Ferencről énekel. Ferenc nemesítette meg a természetet. Voltak sokan már előtte is, akik szerették a természetet, sőt túlzott természet-szeretetéuk a panteizmus mocsaras ingoványába vezették. Ferenc nem követte ezeket a mocsarak felett imbolygó lidérfényeket, hanem a természetbe belevitte lelkületének kiáradó szépségét és a természet nagyszerűségének igazetes lepcsőin lelke Istenhez szárnyalt. Isten lányomait fedezte fel a természet csodás célszerűségében és ezért leboruló lélekkel szemlélte a természet sejtelmes birodalmán át vonuló Krisztus alakját.

Lelkébe zsong a Mindenség nagy árja

és ebből a fenséges hangharmóniából tisztán hallja az Isten szavát, aki mindezeket megteremtette. Magának erzi a természetet, úgy jár benne, mint Isten legjobb templomában, ahol minden teremtmény a Végtelenség egy-egy parányi tökéletességét hordja láthatatlanul homlokán, ahol meg az élettelen kövek, kristályok is fennhangon dicsérik a Mindenhatonak keze-érintését. Ferenc a „szeretet királya” Sajó Sándor „Enek Szent Ferencről” c. költeményében, aki kivétel szívére vonz mindenkit. Sem előtte, sem utána nem történt meg az, hogy valaki olyan izzó szívvvel közeledjék Isten legkisebb teremtményei felé, mint ő, aki „fájó szemével mennyországba” látott és hitének oly ereje volt, hogy

...lángjától megszépült az élet,
Nyilóbb a róza, zengőbb a madár,
Az emberek között egy nagy csodalélek
Két fadarabbal muzsikátra jár.

(Folytatjuk.)

Most az egyszer nyugodj bele a „Galambduc” elmaradásába. Karácsonyra kétszer annyi olvasnivalót hoz a Jézuska a Magyar Barát íjságának!

Hustache—Weissfeld: ST. FRANZIS-KUS VON ASSISI FÜR UNSERE KINDER ERZÄHLT. 87 l. Verlag Kösel, München, 1942. 8 színes képpel és 11 rajzzal.

Föltűnő kis könyv a mai Franciaországból! Kiállítása a legjobb értelemben modern, tartalma meglepően eredeti.

Ezerféleképen állították már be Szent Ferenc eszményi alakját az emberiség szellemtörténetébe, azonban ritkán, talán sohasem így, ennyi szellemességgel, szinte tökéletes lélektani meglátással a gyermekek színes világába.

Két kis testvér, Ferike és Klárka, rajongó szeretettel csüngenek okos és derűslelkű keresztanyjukon nemcsak azért, mert kifoghatatlan leleményességgel rakja tele minden jóval relikviát valahányszor a boldog kis gyermekotthonba beköszönt, hanem főképp azért, „mert mindig olyan szépen mesél az áldott Krisztus hűségéről, Szent Ferencről...”

Ime: „Hozzátok csak ide, gyermekeim, a térképet. Nini, itt van a szép Itália. És Flórenc és Róma között ez a kis város: Assisi. Ebben született és élt Szent Ferenc”. És most finom mese-földi tehetséggel a gyermekek nagy szemé elé állítja Szentünk derűs gyermeknapjait, vig ifjúságát, és az Úrhoz vezető útját. Sorba veszi e csodálatos élet nevezetesebb fordulópontjait, amelyekben a kegyelem ragyogó diadalt aratott.

Igy különösen élvezetes az a magasfokú művészi készség, amellyel a gyermek érdeklődésének körébe bevonja Szent Ferencnek az egész világ megtérítésére irányuló törekvését.

Hasonlóképpen eredeti, naív, igaz és tökéletesen művészi a grecciói jászol-ünnep mesésövése.

A Napének magasztos tartalmának leideálizálása a gyermeklélek ősvilágának egyszerűségéhez; annak a drága kincsnek apró pénzéért való beváltása egyenesen mesteri, amelyhez fogható még a nagy ferences világirodalomban is hiába keresünk.

Kár, hogy ezt a könyvet drága magyar nyelvünkön még nélkülözzük. Aki németül tud, az rendelje meg; gazdagon megajándékozza önmagát és kincset ad serdülő gyermekeinek kezébe.
P. Schrotty Fál, O. F. M.

dezséri Bachó László: A ZSIDÓSÁG TÉRFOGLALÁSA GYÖNGYÖSÖN.

Gyöngyös, 1942.

Gyöngyös kiváló történészéről már volt alkalmunk írni a Magyar Barát hasábjain. Most ismét feldolgoz egy részt Gyöngyös történelméből. Ez idő szerint a legszomorúbbat, azt a fejlődést és küzdelmet, amellyel a Gyöngyösre áramló zsidóság befészkelődött ebbe az ősi magyar településbe, másrészt azt a következetes harcot, amellyel Gyöngyös keresztény társadalmá vívott a maga keresztény jellegének megvédésében. A szerző minden sorát igaz magyar és fajszeretettel járja át. A könyv elé P. dr. Horváth Zsigmond, O. F. M. irt tárgyalások előszót.

Turmezai Ferenc: TÉRKÉPVÁZLATOK A HITOKTATÁSBAN. Budapest, 1942. Korda R. T. kiadása. 79 lap. Ára 2.80 P.

A szerzőt már ismerjük ilyen tárgyú munkáiból. Az a célja, hogy a hitoktatás feladata mennél könnyebb legyen és a rajzolás révén annál szemléletesebben

vonuljon végig a gyermek lelke előtt az anyag, s így biztosabban megmaradjon emlékezetében és élményeiben. Ebben a kötetben térképvázlatokat közöl: a szentírás hitoktatási anyagának térképszerint való bemutatása. Ma, amikor a világesemények gyors iramlásában csaknem az egész világ térképével megismerkedünk részletesen, egyenest hangolva van korunk gyermeke arra, hogy térképen ismerje meg az öszövetségi események színhelyét is. Nagyon köszönjük a szerzőnek ezt az izléses és hasznos könyvet, s örömmel ajánljuk hitoktatóinknak.

MÁRIABESNYŐI ZARÁNDOKNAPTÁR. Szerkesztette: **P. Bögözy Vilmos.** 1942. A máriabesnyői kapucinus rendház kiadása.

Talán meglepődik valaki azon, hogy naptárt ismertettünk. De a máriabesnyői naptár igazán megérdemli, hogy megemlékezzünk róla. A máriabesnyői Szűzanya tiszteletének a jegyében született meg s ezért apostolkodik a sajtó egyik legnépesebb formájában, a naptárban. De ép ezzel éri el, hogy el is jut a magyar fajta százezer családjába. S amint téli estéken előveszi áldott népünk a Besnyői Kalandáriumot, lelke előtt felélevenedik a nyári zarándoklat minden élménye, a sok ima, ének, a szép szentbeszéd, körmenetek, szentmisék, a sok nép... Mind oly mozzanatok, amelyeknek lelket nemestítő hatását csak úgy issza a szomszjas szív. Felvonul benne az ősi kegyhely, a megújított templom új képei, díszletei, s visszhangzik minden oldalán a besnyői Szentszűz harangja: Ave, ave, Maria...! De nemcsak az áhitat, hanem valami lendületes és izzó hazaszeretet árja sodorja magával az olvasót. Hatalmas misszió ez akkor, amikor magyarságunkat ezer veszély fenyegeti, és annyi áruló kőtyavetyélli. Máriabesnyő így lesz a magyar gondolat és a hazaszeretet őrtornya: katolikusnak lenni annyit is, mint nagy magyarnak lenni. A székyei sors kemény keresztjének szelleme tanította meg a kegyhely kapucinus házfőnökét, P. Bögözy Vilmost ennek a magyar misszióknak fontosságára. Szeretettel ajánljuk minden olvasóknak a besnyői Szűzanya naptárát!

Kosztolányi István: IGY SZÓLOTT AZ ÚR. I—II. kötet. Budapest, 1942. Korda R. T. kiadása, 264, 298 lap. Ára 10.— P.

Nagyszerű vállalkozás ez a munka. Bevezetés akar lenni a szentírás olvasásához, de egyuttal meg is ismerteti magával a szent szöveggel is és a fontosabb fejezetekkel is. Amennyire csak lehet az eredeti szöveget nyújtja, a közben előforduló fogalmakat megmagyarázza, a szentírás felosztását követi, nemcsak az eseményeket mondja el, hanem az oktató részekre is nagy súlyt helyez. Mind a két kötet végén műnyomó papíron közli a fontosabb régészeti emlékek képeit. Egyszóval a lehető teljességre törekszik. A bibliai tartalmi mozzanataira helyezi a súlyt, nem az elméleti kérdésekre. Hitoktatóknak és hittanároknak szánta elsősorban, de ép-úgy bevezeti a szentírás világába a hívőt és a tanuló is. Régóta sürgetjük, hogy mennél többet olvassuk a szentírást. Nem lehet gazdag lelki kultúra a szentírás mélyebb ismerete nélkül. Nagyon ajánljuk hozzá Kosztolányi munkáját útmutatóul.

P. Fehér Mátys O. P.: A HÉTSZÁZADOS VASVÁRI SZENT DOMONKOSRENDI KOLOSTOR TÖRTÉNETE. 1941—1941. Bp. Stephaneum-nyomda, 1942.

Sokan úgy gondolják, hogy a törté-

netírás olyan tág mező, amelyen könnyű babért aratni. Ez az oka annak, hogy manapság sokan rálépnek erre a mezőre, holott semmi előképzettséggel nem rendelkeznek és a természeti adottságuk sem olyan, hogy az eleve predesztinálna őket a történelem eseményeinek a csokorba való összegyűjtésére. Ily formán nem csodálkozhatunk azon, hogy egyre-másra napvilágot látnak olyan munkák, amelyek nem válnak dicősövére a magyar történetírásnak. P. Fehér Mátys domonkosrendi atyának a munkája nem ebből a sorozatból való. Ő igazi történész, aki éles tekintettel bele tudott pillantani a múltba és mesteri hozzáértéssel elénk tudta tárni a vasvári kolostor viharokkal telt századait. Biztos kézzel nyult az óriási adathoz, amely rendelkezésére állott és rendet tudott teremteni a levéltárak elsárgult levelei között. Munkájában a vasvári kolostor története elevenedik meg és olyanakk ismerjük meg azt, amilyen volt, amilyenek az elavult papírokok mondják. Kívánjuk, hogy továbbra is ezen az úton haladjon és soha ne tévessze szem elől a történetírás célját: az igazság keresését. Ha ezen az úton halad, akkor a magyar egyháztörténetírás sokat fog nyerni személyében.

P. dr. Zentai Marcellin, O. F. M.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Szent Ferenc hív c. imafüzetünk újból megjelent. A második bővített kiadás ára 10 fillér. Vegyük meg mindannyian és ajándékozzuk ismerőseinknek!

A Fájdalmas Szűzanyához mindenféle végzik a szentkilencedet. Kérjük Olvasóinkat, küldjenek kis beszámolót, hol, hogyan kapcsolódtak bele ebbe a nagy, közös ájtatosságba. Hol végeztek, látogatták-e sokan, hogyan fogadták a hívek az ájtatosságot, stb.

Akik a Fájdalmas Szűzanya kegyelőtáránál szentmisét óhajtanak mondani, azok a kegyhely csekkjén küldjék a misédíjat: Fájdalmas Szűzanya kegyhelye, Gyöngyös. 31.388. A kegyelőtára szánt adományokat is ezen a csekkjen kérjük. Az ide-oda való utalgatás csak a költséget növeli. Csendes szentmise 3.—, énekes nagymise 6.— P.

Sajólad. Ú. M., K. V., Adorjár, G. B., Széleny. A szentmiséket elvégeztük.

Többeknek. Címváltozásnál a régi címet is közöljük!

K. F.-né, Dunaföldvár, B. S.-né, Dejtár, K. E., Vízkelet, B. F., Jászberény, P. J.-né, Dacsókeszi, özv. T. J.-né, Tápiógyörgye, özv. V. F.-né, Szekszárd. Kultuszfüzeteink terjesztését hálásan köszönjük.

ADOMÁNYOK A GYÖNGYÖSI FÁJDALMAS SZÜZANYA ÚJ KEGYELŐTÁRA JAVÁRA. Szent Ferenc III. Rendje, Makó 40.— P. Szent Ferenc III. Rendje, Veszprém 34.60. Cs. V.-né, Pécs 10.—, Z. A., Nyírlövő 10.—, Nagylóca hívek 23.—, Szent Ferenc III. Rendje, Balassagyarmat 21.—, Lévárti hívek 50.—, Terekei hívek 15.20, özv. C. Béláné, Gyöngyös 20.—, özv. B. Sándorné, Gyöngyös 20.—, Szent Ferenc III. Rendje, Kápolna 5.—, Mihálygergi hívek 38.—, Szent Ferenc III. Rendje, Cserhátsurány 10.— P. A gyöngyösi Fájdalmas Szűzanya jutalmazza meg mindazokat, kik új szentélyt és új kegyelőt építeni segítik.

208/1942. M. E. engedélyvel.

Kapisztrán-Nyomda, Vác.
Művezető: Farkas Károly
Printed in Hungary.

SZENT FERENC ATYÁNK SZELLEMET SUGÁROZZA
a ferences irodalom minden terméke. Szép lelki olvasmányok, mély tanulmányok!

Majszai-Dám: **Assisi Szent Ferenc világi (III.) rendjének VEZÉRKÖNYVE**. Hatodik bővített kiadás. Ára fűzve 1.40 P, vászonkötésben 2.50 P.

Dr. Dám Ince, O.F.M.: **Ferences Misszió**. Függelék a Szunyogh-féle Misszióhoz. Ára vászonkötésben 2.50 P.

Gemelli-Takács: **Franciskánizmus**. Ára 3.80 P.

Zadravec István, O.F.M.: **Alverna**. Ára 1.40 P.

Pálffy Erzsébet: **Szent Ferenc szentélyei**. Ára 1.40 P.

Magyar István: **Magyar képek Szent Ferenc Atyánkról**. Ára 1.20 P.

Dezso István: **P. Florentini Teodóz élete és a kereszties nővérek társulata**. Ára 1.50 P.

P. Majszai Mór, O.F.M.: **Birtatások a szebb világba**. Ára 1.30 P.

P. Meyer-Unyi: **Ferenc testvér (Szent Ferenc élete és műve)**. Ára 1.60 P.

Bello Mária Lénárt, a Ferencrend egyetemes főnöke: **Szent Ferenc Harmadik Rendje**. Ára —30 P.

Pálffy Erzsébet: **Szent Paskál élete (Elfogyott)**.

Pálffy Erzsébet: **Szent Klára élete (Elfogyott)**.

Pálffy Erzsébet: **Szent Klára élete (Elfogyott)**.

P. Ungváry Antal: **A római egyház liturgiája**. (4.— P.)

P. Oslay Oswald: **Szabin testvér élete**. (3.— P.)

A templom felszentelésének szertartása. (1.— P.)

P. Molnár Arkangyal: **Szent Antal jellemrajza**. (3.80 P.)

P. Takács Ince: **Szent Ferenc Rendje**. (3.60 P.)

Frater Lénárt: **Hunyadi magyar származása oklevelekben**. (3.— P.)

Dr. Monostory Elek: **As én igám**. (2.50 P.)

Lantos-Koss Antal: **Mi inasok**. (4.50 P.)

P. Trefán Leonárd: **Ferences ösvény**. (1.50 P.)

GYÖNGYÖSI FERENCES KÖNYVEKBŐL:

Dr. László Ákos O.F.M.: **A Ferences Iskola természetbölcséleti problémái**. (4.— P.)

König Kelemen O.F.M.: **A keresztény egyházak egysége**. (4.— P.)

Dr. Németh Lúcius O.F.M.: **A ferences rendszabály tökéletessége** (2.80 P.)

A LELKI ÉLET FERENCES MESTEREIBŐL:

Szent Bonaventúra: **A lélek útjai Istenhez**. Bonaventúra-kompendium (2.— P.)

Meyer Vendel O.F.M.: **Szent Bonaventúra lelkigyakorlatos vázlatai** (1.— P.)

Szent Bonaventúra: **A tökéletesség kis tükré** (1.20 P.)

Milánó Jakab: **A lelki élet iskolája (Zsarátnok)** (1.80 P.)

Szedő Dénes: **Philomena. Ferences himnuszok** (2.— P.)

Szent Bonaventúra: **Beszélgetek a lelkemmel** (2.— P.)

A TERCIÁRIUSKÖZPONT RÖPIRATAIBÓL:

Jagicza Juvenál: **Jézus neve és a ferencesek** (—10 P.)

Pusztay Gábor: **A ferencesek szociális alkotásai** (—10 P.)

Erdekel a Ferencrend? (—40 P.)

Szent Ferenc hív (II. bővített kiadás —10 P.)

Általános feloldozás (imaszöveg magyarul) (—04 P.)

Szent Antal missziós naptár (—80 P.)

KULTUSZFÜZETEINKBŐL:

(Litánia, kilenced, alkalmi imák és énekek stb. stb.)

Jézus Szíve tisztelete.

Fájdalmas Szűzanya tisztelete

Szállást keres a Szent Család

Lurdi ájtatosság

Pádulai Szent Antal tisztelete

Assisi Szent Ferenc tisztelete

Árpádházi Szent Margit tisztelete

Kis Szent Teréz tisztelete

Árpádházi Szent Erzsébet kilenced

Boltt ára 24 fillér, nálunk rendelve 20 fillér. Kérjük olvasóinkat, lehetőleg csoportosan rendeljék.

Karácsonyi üdvözlőlapok: Ferences tárgyú lev. lapok (—10 P-től.)

Ha valamelyik könyvet óhajtod, írd egy levelezőlapra a következő címre: Magyar Barát, Gyöngyös, Postafiók 103. Figyelem! Előre ne küldjünk pénzt, hanem a küldeményhez mellékelj csekklapot utólag adjuk fel.

FELVÉTEL A FERENCREND BE!

A Ferencrend lelkipártorkodással, az ifjúság nevelésével, bel- és külföldi misszióval foglalkozik. Aki a Ferencrend kötelékében papként akar Istennek szolgálni, érettségi, III. a VIII. gimnáziumnak felvételi bizonyítványával jelent-

keznek: Főt. Ferences Tartományfőnökség, Bp. II., Margit-körút 23. cím alatt.

A Rend történetét, belső életét, jellegzetes vonásait nagyszerű összetölgálásban adja: **Erdekel a Ferencrend? c. fü-**

zetünk. Rövidségében is köteteket pótol. Minden III. rendinek, ferenceseket tisztelőnek, barátinak készülő ifjúknak feltétlen meg kell szereznie. Kétszínű nyomás, 26 Márton Lajos díszítőrajz ellenére is ára csak negyven (40) fillér.

Írógép!

Számológép!

Szorzó és

összeadógép!

Kölcsönzés, vétel, csere, eladás.

Nagy raktár új és ujjaépített gépekből

Vajda Zoltán József

cégmél.

Kispest, Klapka-u. 3/a.

Telefon: 142—103.

LELKI SZÖVETSÉGET

kötünk kedves előfizetőtestvéreinkkel. Imádkozni akarunk értük, hogy tanításunk fogjon a lelkünkön. Imádkozni akarunk lelki és testi javukért. Testvériségbe akarjuk fogni olvasótáborunkat: egymásért imádkozó és áldozó lelki közösségbe! Ennek a testvériségnek elmélyítése céljából minden hónapban egy szentmisét mondatunk előfizetőinkért és hozzátartozóikért. Az Úr Jézus áldozatának a végtelen kegyelméből egyformán részesedünk mindannyian. Hisszük, hogy ez a lelki szövetség szorosabbra fűzi kapcsolatunkat s mérbetetlen vigasztalásban részesít édes mindannyiunkat!

†

HALOTTAINK:

P. Turcsányi Sebestyén, O.F.M., Budapest

Badin Lázár, O.F.M.,

a Don melletti harcokban

Tényi János főhadnagy, Zombor

Szentgyörgyvári Karolyné, Siklós

Nyugodjanak békében!

Azokért az elhunyt előfizetőinkért, akiknek elküldéséről értesülünk, egy-egy szentmisét mondatunk. Ezenkívül minden hónapban egy szentmisét mondatunk összes elhunyt előfizetőinkért és előfizetőink elhunyt hozzátartozóiért!